

Türk ordusu son 2 gündə 20 terrorçunu məhv edib

Türkiyə ordusu son 2 gündə 20 terrorçunu məhv edib. "Report" Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bu barədə milli müdafiə naziri Hulusi Akar bildirib. Nazir qeyd edib ki, İraqın şimalındakı Avasın-Basyan bölgəsində Türkiyə ordusunun 3 əsgərini öldürən terrorçular da daxil olmaqla, dünən 6, bu gün 14 nəfər olmaqla, ümumilikdə 20 terrorçu zərərsizləşdirilib. Hulusi Akarın sözlərinə görə, 2015-ci ildən İraq və Suriyada ümumilikdə 33 100 terrorçu, bu ilin əvvəlindən isə 2 619 terrorçu zərərsizləşdirilib.

№ 226 (5508), 2021-ci il

Qiyməti 40 qəpik

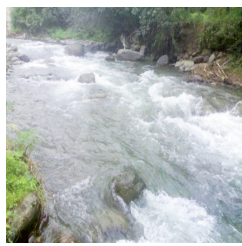
ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

11 dekabr 2021-ci il (şənbə)

Lənkəranda velosipedlə hərəkət edən şəxs çaya düşərək boğulub

Lənkəranda çayda boğulma hadisəsi qeydə alınıb. APA-nın cənub bürosunun verdiyi məlumata görə, axşam saatlarında Vilvan kəndində çayın sahililə velosipedlə hərəkətdə olarkən Qurbanəli Cəfərov suya düşüb. Nəticədə boğularaq ölən 1962-ci il təvəllüdü kişinin meyiti aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Ermənistan sərhəddəki itkilərini açıqlayıb

Bir hərbi ölüb, 8 hərbi yaralanıb, onlardan 6-sının vəziyyəti ağırdır

Azərbaycanla sərhəddə Ermənistan ordusunun 1 hərbi ölüb, 8 hərbi isə yaralanıb. Bu barədə Ermənistan Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. 6 hərbi qulluqçunun vəziyyətinin ağır olduğu bildirilib. Atışmanın dayandığı qeyd olunub. Xatırladaq ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Basarkəçər rayonu ərazisində əlavə canlı qüvvə və döyüş texnikası

cəmləşdirməklə növbəti təxribata əl atıb. Qarşı tərəf dekabrın 10-u saat 12:00-dan etibarən Kalbəcər rayonu ərazisində yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atəş altında saxlamağa cəhd edib. Bölmələrimiz tərəfindən qısa müddət ərzində görülen cavab tədbirləri nəticəsində qarşı tərəf susdurularaq, onun təxribat xarakterli fəaliyyətləri dayandırılıb. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

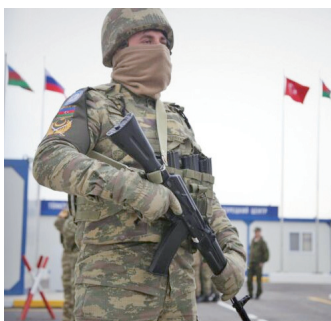
Azad edilmiş ərazilərdə sahibkarlara vergi və gömrük güzəştləri tətbiq ediləcək

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlara vergi və gömrük güzəştləri tətbiq ediləcək.

Bu, Prezident İlham Əliyevin dünən imzaladığı "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Sərəncamda əksini tapıb. Sərəncama əsasən, Nazirlər Kabineti 3 ay müddətində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə özəl təşəbbüslərin stimullaşdırılması, investisiyaların təşviqi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, həmin ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlar üçün xammal və materialların idxalı ilə bağlı gömrük və vergi güzəştlərinin müəyyən edilməsi barədə təkliflər hazırlayacaq və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edəcək.

"Ermənilər atəşkəsi 203 dəfə pozublar"

Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzi məlumat yaydı

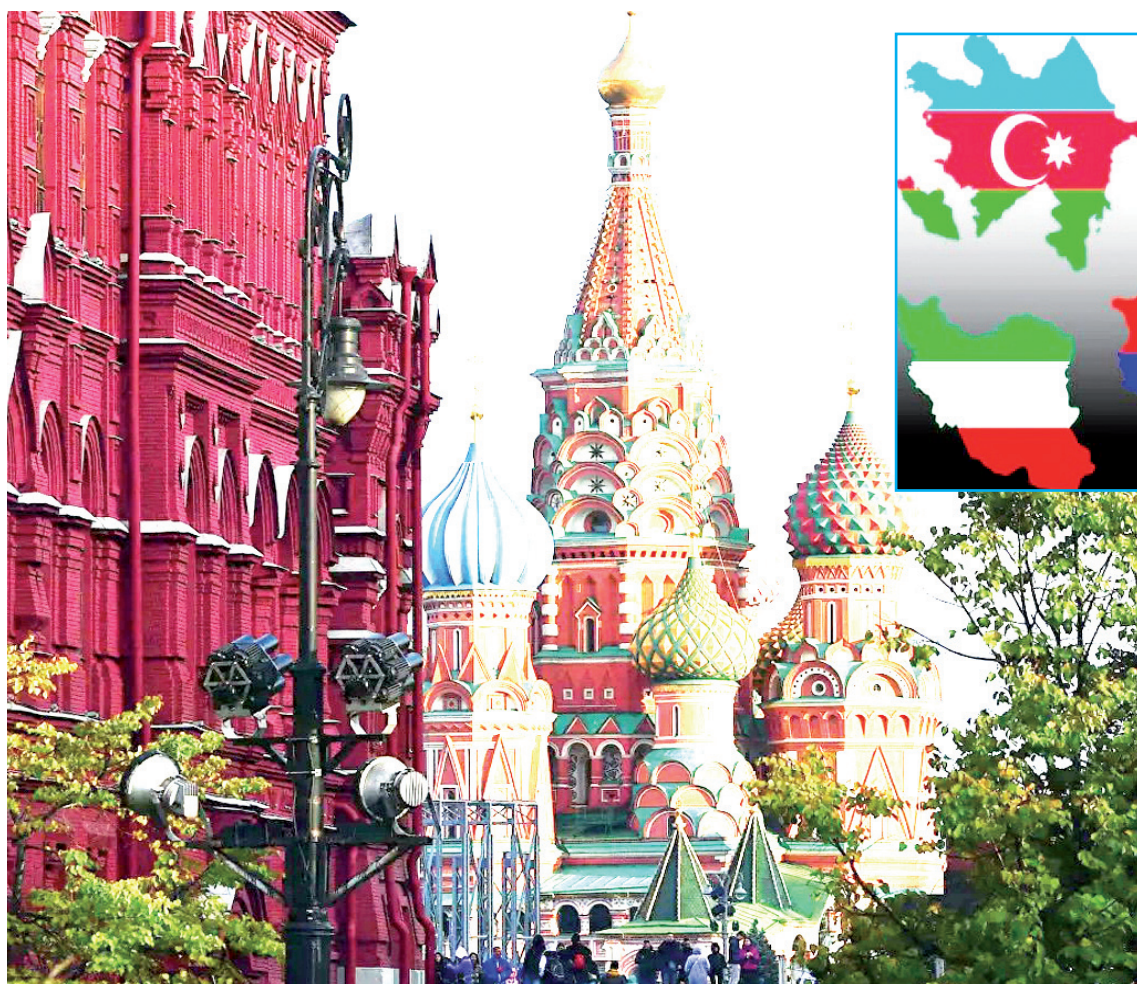

Atəşkəsə nəzarət üzrə Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzi fəaliyyətə başlayandan indiyədək erməni qüvvələrinin 203 dəfə atəşkəsi pozduğunu qeydə alıb. "TRT Haber" telekanalı yayıb. Televiziya əməkdaşı Fatih Avanosu mərkəzə ezam edib.

(səh.2)

Moskvada ilk toplantı baş tutdu

"3+3" platformasının iştirakçıları Gürcüstanı da formata qoşulmağa çağırırlar

(səh.2)

Bir ildən çox vaxt keçir

Qarabağdakı ermənilər hələ də silahı yerə qoymayıblar

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova həftəlik brifinqdə çıxışı zamanı Rusiyanın rəsmi Bakı və İrəvanla daim təmasda olduğunu bildirib.

Eyni zamanda M.Zaxarova üçtərəfli razılaşmaların, o cümlədən sərhəd mübahisələrinin həlli və Cənubi Qafqazda neqliyyat əlaqələrinin açılmasına dair məsələlərin icrası üzərində işlədiyini bəyan edib. M.Zaxarova Azərbaycan-Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası üzrə ikitərəfli komissiyanın yaradılması istiqamətində işin aparılmasının vacibliyini vurğulayıb.

(səh.5)

Reyestrə daxil olmuş jurnalistlərə vahid vəsiqələr veriləcək

Dünən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu ilə İnsan hüquqları komitələrinin birgə keçirilən iclasında "Media haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi keçirilib.

Müzakirədə Medianın inkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov, deputatlar, media qurumlarının rəhbərləri və digər şəxslər iştirak ediblər. Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "Media haqqında" qanun layihəsinin qanunvericilik baxımından mükəmməl hazırlandığını deyib.

(səh.3)

"Media haqqında" qanun Azərbaycan mediasının inkişafı üçün yeni imkanlar və yeni mərhələ deməkdir

Kibertəhlükəsizlik prioritet sahədir

Böyük Britaniya Ankaranı yanında görmək istəyir

İngiltərə Müdafiə və Təhlükəsizlik Forumunun rəhbəri Olqa Meytlənd ölkəsinin Türkiyə ilə məlumat bölüşməyə hazır olduğunu və türk dövlətinin müttəfiq kimi qəbul edilməsinin lazım olduğunu bildirib. Meytlənd Türkiyənin kibertəhlükəsizlik sahəsində mühüm aktor olduğunu deyib.

(səh.5)

Sağalanlar 2 minə yaxınlaşdı

1109 nəfər koronavirusa yoluxub, 17 nəfər ölüb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 1109 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb 1946 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 17 nəfər vəfat edib.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 17 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 602137 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 573034 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8055 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 21048 nəfərdir.

Azərbaycan Respublikasında COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	30 gün
10.12.2021	10.12.2021
Yeni yoluxmalar sayı	1109
Yeni sağalma sayı	1946
Yeni vəfat sayı	17
Ümumi yoluxmalar sayı	602137
Ümumi sağalma sayı	573034
Ümumi vəfat sayı	8055
Yeni yoluxmalar sayı	21048
Yeni sağalma sayı	565385
Yeni vəfat sayı	17

"Bəzi insanlar bir neçə xarici dil bilməsiylə öyünürlər"

Anar: "Azərbaycanda yaşayan adamlar dövlət dilimizi bilsələr, bu, günahdır?"

(səh.4)

Nazərbayev Azərbayanı Avrasiya İqtisadi İttifaqına çəkmək istəyir

Ekspertlər isə hesab edir ki, ölkəmizin Rusiyanın rəhbərlik etdiyi birlikdə təmsil olunması arzuolunan deyil

(səh.4)

Moskvada ilk toplantı baş tutdu

İsmayıl Qocayev

Dünən Moskvada Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin müavinlərinin həmsədrliyi ilə "3+3" Məşvərətçi Regional Platformasının birinci iclası keçirilib.

İclasda Türkiyə və İran Xarici İşlər Nazirliyinin təmsilçiləri də iştirak ediblər. Gürcüstanın isə dəvət olunmuş nümayəndələri iclasda iştirakdan imtina ediblər.

Görüş zamanı çoxşaxəli regional əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub. Platformanın işini onun bütün iştirakçılarını maraqlandıran praktiki məsələlərə yönəlmək razılaşdırılıb. Bunlara etimadın artırılması, ticarət-iqtisadi, nəqliyyat, mədəni və humanitar sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyət, ümumi çağırış və təhdidlərə qarşı mübarizə tədbirləri

“3+3” platformasının iştirakçıları Gürcüstanı da formata qoşulmağa çağırıdılar

lərinin müavinləri səviyyəsində təsis iclası keçirilib.

“Gürcüstanın gələcəkdə bu formata qoşulması bütün iştirakçılar tərəfindən təqdir edilməmişdir. Həyata keçirilən müzakirələrin nəticələri barədə Gürcüstan tərəfi də məlumatlandırılacaqdır.

İclasda regionda etimadın artırılması, iqtisadiyyat və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, yenidən qurulması və genişləndirilməsi sahəsində əməkdaşlığın inkişafına yönəlik fikir mübadiləsi aparılıb.

Mexanizm çərçivəsində nazir müavinləri səviyyəsində görüşlər və müzakirələrin ən azı ildə iki dəfə olmaqla, rotasiya əsasında hər dəfə bir iştirakçı ölkədə keçirilməsi nəzərdə tutulur. Görüşlər və müzakirələr Xarici İşlər Nazirliklərinin əlaqələndirməsi və yönəltməsi çərçivəsində iqtisadiyyat və nəqliyyat nazirliklərinin, ehtiyac yarandıqda isə digər sahəvi qurumların iştirakı ilə keçiriləcəkdir.

Məsələhləşmələr mexanizminin fəaliyyətinin inkişafından asılı olaraq, daha yüksək səviyyədə görüş və müzakirələr təşkil oluna bilər. Mexanizmin fəaliyyəti konsensus prinsipi əsasında aparılacaqdır.

Görüşlərdə ümumi regional məsələlər və tərəflər üçün qarşılıqlı maraq doğuran və regional sabitliyə və rifaha töhfə verən təşəbbüs və layihələr müzakirə edilə bilər.

Növbəti görüşün keçirilməsi diplomatik kanallar vasitəsi ilə razılaşdırılacaqdır”, - deyə nazir müavinini qeyd edib.

Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDİA) "Media haqqında" Qanun layihəsinin ictimai müzakirəsinin təşkili ilə bağlı bir sıra media nümayəndələri tərəfindən ifadə edilən fikirlərə münasibət bildirib.

MEDIA-dan "Şərq"ə daxil olan məlumatda qeyd olunub ki, "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Res-

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılır

MEDIA qanun layihəsinin ictimai müzakirəsi ilə bağlı fikirlərə münasibət bildirib

publikası Konstitusiyası Qanununun 9.2-ci maddəsində normayaratma orqanının qərarı ilə normativ hüquqi aktın layihəsinin açıq (ictimai və ya peşəkar) müzakirəyə çıxarılabiləcəyi göstərilir.

"İctimai iştirakçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.1-ci maddəsində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 96-cı maddəsinin I hissəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə təqdim edilən qanun layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Aparatı tərəfindən təşkil edildiyi təsbit olunub. "Informasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 29.1.10-cu maddəsində isə informasiya sahibinin normativ hüquqi aktların layihələri razılaşdırmağa və ya təsdiq olunmağa göndərildiyi andan onları açıqlamaq vəzifəsi müəyyən edilib. Qeyd olunan normaların məzmunundan göründüyü kimi qanun layihələrinin, o cümlədən "Media

haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanun layihəsinin ictimai müzakirəsinin təşkil edilməsi normayaratma orqanının, yəni Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin səlahiyyətindədir, müvafiq layihələr ya razılaşdırılmaya ya da təsdiq olunmağa göndərilirdiyi andan açıqlanmalı olduğundan Milli Məclis bu istiqamətdə müddəaların yerinə yetirilməsi məqsədilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq "Media haqqında" qanun layihəsinin açıqlanmış, onu media nümayəndələrinin, ekspertlərin, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının və bu məsələdə ictimai marağı olan digər şəxslərin müzakirəsinə təqdim edib. Məlumat üçün bildiririk ki, hal-hazırda müvafiq qanun layihəsinin mətni ictimaiyyətin geniş müzakirəsindədir və onun ayrı-ayrı normalarının mahiyyəti, məqsəduyğunluğu ətrafında çoxsaylı media nümayəndələri və ekspertlərinin şəhətə edən qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılmaqdadır", - məlumatda bildirib.

Aygün

Türkiyə səfiri Rusiya - Türkiyə Birgə Monitoring Mərkəzində olub

Bu barədə Səfirliyiinin "Facebook" səhifəsin məlumat yayılıb

Türkiyənin Azərbaycanda ki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cahit Bağcı, həmçinin səfirliyin Hərbi Attaşesi briqada generalı Zəkəriyyə Yalçın işğaldan azad edilmiş torpaqlarda atəşkəsin qorunub saxlanılması üçün Türkiyə ilə Rusiya arasında 11.11.2020-ci il tarixdə imzalanmış müqaviləyə uyğun yaradılmış "Birgə Monitoring Mərkəzi"nə baş çəkiblər.

Bu barədə Türkiyənin ölkəmizdəki Səfirliyiinin "Facebook" səhifəsində bildirilib.

Qeyd edilib ki, mərkəzin fəaliyyəti barədə səfirə və Hərbi Attaşəyə məlumat verilib.

Dekabrın 8-də Meğri gömrük məntəqəsinin bölməsində Ermənistanın Dövlət Gəlirlər Komitəsinin sədri Rüstəm Badasyan İranın Gömrük Xidmətinin rəhbəri Mehdi Mirşərəfi ilə görüşüb.

Tərəflər iki ölkə arasında ki xidmətin yaxşılaşdırılması məsələlərini müzakirə ediblər. Eyni zamanda qaçaqmalçılığa qarşı mübarizənin səmərəliliyini artırmaq üçün mümkün informasiya mübadiləsindən də danışıblar.

İran-Ermənistan arasındakı mövcud vəziyyəti "Şərq"ə şərh edən siyasi şərhçi Rusif Məmmədsoy bildirib ki, Azərbaycan Aşqabad görüşündən sonra İranı öz tərəfinə çəkməyi bacardırı.

"Tərəflərin hazırkı yaxınlaşmasının onlar üçün yaxında müsbət mənada hər hansı bir perspektiv vəd etməsi inandırıcı görünmür.

Sanksiyalarla mübarizə aparan İranın Ermənistanı ayaqda saxlayacaq iqtisadi potensialı yoxdur. Ona ideal şansı biz türkmen qazını Azərbaycana gətirib burdan Avropaya çıxarıb, tranzit xərclərini ödəmək təklif edirik. Bununla rəsmi Tehranın maddi imkanları da genişlənəcək".

Siyasi şərhçi müharibə dönməsində İranın mövqeyinin hər kəsə belli olduğunu və onun hazırda da Ermənistan tərəfə yönəldiyini vurğulayıb:

Tehrana nicat yolunu Azərbaycan göstərir

Sanksiyalarla mübarizə aparan İranın Ermənistanı ayaqda saxlayacaq iqtisadi potensialı yoxdur

hər kəs xoşbəxtdir.

İran özü də bundan qazanacaq, ancaq sonrakı prosesləri düşündüyü üçün İ.Reisini qəhər boğur".

R.Məmmədsoy hazırkı İran-Ermənistan münasibətlərini pozmağın mümkün olmadığını diqqətə çatdırıb: "Bizim vaxtilə Qarabağda işğal altında olan ərazilərimizdəki evlər İrana satılırdı. Tərəflər arasında gizli əməkdaşlıq çox böyük bir həcmdə olub. İbrahim Reisi Aşqabad görüşündə iddia etdi ki, bunlar onun dönməsində baş verməyib. Ancaq elə olduğunu hər kəs çox yaxşı bilir.

İndi bir tərəflər arasındakı münasibətlərdən danışarkən deyə bilərik ki, İran yaxın gələcəkdə bu əlaqələrdən ümumiyyətlə əl çəkəcək. Ən azından biz durumu neytrallaşdırı bilərik".

Günəş Mərd

Müharibələr bitir, bölgəyə davamlı sülh gəlir

Türkiyə, İran və Rusiyanın bu platformada iştirakı "3+3"ün cəlbədiciliyindən xəbər verir

"Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının işğalı və rəsmi İrəvanın yürütdüyü təcavüzkar siyasət səbəbindən 30 ilə yaxındır region ölkələri potensial imkanlarını tam reallaşdırı bilmir".

Bu barədə politoloq Sədrəddin Soltan deyib. Ekspert bildirib ki, ermənilər Cənubi Qafqazda pozuculuq fəaliyyəti ilə regional və beynəlxalq təhlükəsizliyi təhdid etməklə yanaşı, əməkdaşlığa da mane olublar: "Düzüür, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə bundan əvvəl bir sıra energetika və kommunikasiya layihələri həyata keçirməklə əməkdaşlığın faydalarını, üstün cəhətlərini çoxdan sübut ediblər. Ermənistan tutduğu təcavüzkar və pozuculuq mövqeyinə görə həmin layihələrdən kenarda qalıb. Başqa sözlə, Azərbaycanın haqlı və ədalətli tələbləri, şərtləri bu ölkəni regiondakı irimiqyaslı layihələrdə oyundan kənar vəziyyətə salıb. Ermənistan Azərbaycan torpaqlarının işğal və qonşu dövlətlərə qarşı əsassız iddialarla çıxış etməsəydi, həmin layihələrdə iştirak etməklə daha çox qazana bilərdi. 44 günlük müharibə sübut etdi ki, işğalçı dövlət 30 ilə yaxın müddət ərzində o torpaqlarda daşı-daş üstünə qoymayıb. Həmin ərazilərdəki tikililəri dağıtmaq, yeraltı sərvətlərini qanunsuz talan etmək və s. qanunazidd əməllərlə məşğul olub. İşğalçılıq və təcavüzkar siyasəti Ermənistanı uğur gətirmədiyi kimi, Azərbaycan torpaqlarındakı bu sayaq qanunsuz fəaliyyəti faydalı olmadı. İkinci Qarabə müharibəsi Ermənistan hakimiyyəti və cəmiyyətini reallığı görmək üçün silke-

ledi. Realılıq isə işğalçılıq və pozuculuq fəaliyyətinin əl çəkib, regionda əməkdaşlıq etməkdən ibarətdir".

Siyasi şərhçiye görə, İran və Ermənistan tutduqları mövqe ilə "altılıq platforma"sında əməkdaşlığı bir il gecikdirdi: "Ona görə də təşəbbüsün gerçəkləşməsi ləngidi. Ancaq son zamanlar rəsmi Tehran və İrəvan bu formata əməkdaşlığın faydalarını görməyə başlayıb. Gürcüstanın "3+3"də iştirak etməməsi müəyyən mənada başadüşüləndir. Rəsmi Tbilisi iddia edir ki, Rusiya ilə diplomatik əlaqə olmadıqından onunla bir formata əməkdaşlıq etmək istəmir. Əslində, bu, Gürcüstanın bəhs etdiyimiz platformada əməkdaşlığı dolaylı yolla

qəbul etməsi kimi də başa düşülə bilər. Çünki bu ölkə regional əməkdaşlığın faydasını başqa layihələrin icrasında görüb. Bu baxımdan perspektivdə rəsmi Tbilisinin bu formata qoşulacağı istisna olunmur. Dünyanın siyasi səhnəsində mühüm rol oynayan Türkiyə, İran və Rusiyanın bu platformada iştirakı "3+3"ün cəlbədiciliyindən xəbər verir. Rəsmi Ankara, Tehran və Moskvanın yeni əməkdaşlıq formatı yaratması mümkün regional münasibətlərin qarşısının alınmasına, bölgədə davamlı sülhün yaradılmasına inamı artırır".

S.Soltan qeyd edib ki, Ermənistanın bu formatda iştirakı perspektivdə Türkiyə ilə sərhədlərin açılmasına təkan verə bilər: "Ermənilərin Türkiyəyə qarşı saxta iddialarının, türk düşmənciliyinin qarşısının alınmasına yardım edir. "3+3" platforması həm də Zəngəzur dəhlizinin fəaliyyətə başlanmasına təkan ola bilər. Bu dəhlizin açılması isə "altılıq" formatının potensialının reallaşmasına böyük dəstək olar. Beləliklə, müharibələr sülhlə başa çatır. Savaşlar bitəndən sonra düşmən tərəflər bir-biri ilə əməkdaşlıq edirlər".

İsmayıl

"Multimedia" İnformasiya Sistemləri Texnologiyaları Mərkəzinin direktoru Osman Gündüz Milli Məclisdə "Media haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı bir məqama etirazını bildirib.

Ekspert bildirib ki, "Media haqqında" qanun layihəsi onlayn medianın inkişafına əngəl ola bilər. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda ilk dəfə onlayn medianın tənzimlənməsinə diqqət yetirilib. Lakin yeni sənəddə onlayn media tən-

ölkənin, eləcə də Ukraynanın bu sahədəki qanunvericiliyinin 70 faiz hissəsini müşahidə etdim".

Parlament sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli isə eksperte cavab olaraq qeyd edib ki, "Media haqqında" qanun layihəsinin

İnternet televiziya lisenziya alması könüllü olacaq

Onlar kabel şəbəkəsinə qoşulmaq istəsələr də, bununla bağlı KATV-nin də öz tələbləri var

zimlənməsi ifrat dərəcədə olub: "Onlayn medianın adı qanun layihəsində veb-sayt kimi yazılıb. Amma bu, qanunvericilikdə yoxdur. Nəzərə almaq lazımdır ki, onlayn mediada biznes var və mövcud yanaşma tərz bu sahənin inkişafının əngəllənməsinə səbəb ola bilər. Onlayn medianın lisenziya alması fikri də başadüşülən deyil. Əgər internet televiziya üçün dövlət təzliyi yoxdursa, nə lisenziyalaşdırılacaq?! Bu, irəliyə yox, geriye addım atmaqdır. Əslində, bu layihənin qəbulu ilə inkişafdan söhbət gəlməlidir. Lakin məhdudiyyət hiss edərm və bu inkişaf, media qurumlarına pul qazanmağa imkan verməyəcək. Media müstəqil olmağı sevir. Yeni sənəddə internet televiziya üçün çox risklər var. Halbuki, global dünyanın tərkib hissəsiyik. Yeni layihəni oxumamışdan əvvəl bir çox

hazırlanmasında Ukrayna təcrübəsindən istifadə edilməyib: "Beynəlxalq təcrübə var və bu, oxşarlıq təşkil edə bilər".
Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) sədri İsmət Səttarov da bildirib ki, kanalların məcburi lisenziyalaşdırılmasından söhbət getmir. Sədrin sözlərinə görə, Azərbaycanda internet televiziya lisenziya alması məsələsi könüllüdür: "Ölkədə internet televiziya lisenziyasının sayı çoxdur. Onlar kabel şəbəkəsinə qoşulmaq istəsələr də, bununla bağlı KATV-nin də öz tələbləri var. Bu sahədə müəyyən boşluqlar var. Bu boşluğu aradan qaldırmaq, yeni imkanlar yaratmaq üçün lisenziya məsələsi qanuna daxil edilib. Kanalların məcburi lisenziyalaşdırılmasından söhbət getmir. Platforma yayımcısı statusu alan hər internet televiziya peykə çıxı bilməz. Yerüstü te-

leviziya kanallarının 85 faizi peyk-dən televiziya signalı alır. Peykdə artıq məhdudlaşdırma var. Çünki bu bir resursdur".

MTRŞ sədri əlavə edib ki, əgər bir şəxs haqqında televiziya və radioda hansısa məlumat gəlmir və bu, həmin şəxsin xoşuna gəlmir, ondan narazıdırsa, operativ qaydada məhkəməyə müraciət edilə bilər. "Əks halda bu şikayət edilməyəcək. Kimdə gedib evində oturur, birdən yadına düşür ki, 3 il əvvəl hansısa saytda, kanalda onunla bağlı nəse məlumat getmişdi. Bu şikayət 1 ay ərzində verilməlidir. Televiziya, saytlarda söyüş olmalıdır. Əvvəlki qanunlarda bu cərimələr daha sərt idi. İndiki qanunda bunu bir az yumşaltmışıq və 24 saat onun yayımına məhdudiyyət qoyulacaq".

İsmayıl Qocayev

İsmayıl Qocayev

Dünən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu ilə insan hüquqları komitələrinin birgə keçirilən iclasında "Media haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi keçirilib. Müzakirədə Media-nın inkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov, deputatlar, media qurumlarının rəhbərləri və digər şəxslər iştirak ediblər.

Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "Media haqqında" qanun layihəsinin qanunvericilik baxımdan mükəmməl hazırlandığını deyib. Komitə sədri bildirib ki, yeni layihə ilə bağlı işçi qrupları çərçivəsində bir çox görüşlər və müzakirələrin keçirilməsi nəzərdə tutulub: "Əsas hədəf odur ki, yeni qanun layihəsi qanunvericilik və hüquqi baxımdan, eləcə də cəmiyyəti qanəedəcək səviyyədə olsun".

"Media haqqında" qanun layihəsi 9 fəsil və 78 maddədən ibarətdir

Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zəhid Oruc deyib ki, "Media haqqında" qanun layihəsi 9 fəsil və 78 maddədən ibarətdir. Komitə sədri qeyd edib ki, layihədə prinsipial məsələlərdən biri media subyektlərinin dairəsidir: "Mühüm məsələlərdən biri də media subyekti sayılmaq üçün tələblərlə bağlıdır. Layihədə informasiya ögürlüğünün qarşısını almaq üçün müddəalar əksini tapıb. Layihəyə əsasən, media subyekti digər media subyektinin informasiyasını və proqramlarını istinad etməklə abunəlik və ya müqavilə əsasında istifadə edə biləcək. Reyestrə olmayan jurnalistlərin jurnalist sayılmayacağı ilə bağlı layihədə heç bir müddəə yoxdur. Jurnalistin azad fəaliyyəti layihədə əsas müddəalar sırasındadır. Jurnalistlərin nəqliyyatdan pulsuz istifadəsi, ipoteka və sosial kreditlərdən yararlanması yaxşı olardı. Dünyada medianın qanuni yolla maliyyələşməsinin bir çox yolları var".

"Yeni qanun media mühitini sağlamlaşdıracaq"

Medianın inkişafı Agentliyinin (ME-DİA) icraçı direktoru Əhməd İsmayilov isə vurğulayıb ki, yeni qanun media mühitini sağlamlaşdıracaq. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda yeni hazırlanan "Media haqqında" qanun layihəsinin hazırlanmasının məqsədi informasiya təhlükəsizliyini artırmaq, medianın fəaliyyətini inkişaf etdirmək və stimullaşdırmaqdır: "Media islahatları və onun əsas tərkib hissəsi olan "Media haqqında" qanun layihəsinin hazırlanması dövlətin siyasi iradəsini təcəssüs etdirir. "Media haqqında" qanun Azərbaycan mediasının inkişafı üçün yeni imkanlar və yeni mərhələ deməkdir. Yeni qanun layihəsi media subyektlərinin dəqiq təsnifatını verir və eyni

Reyestrə daxil olmuş jurnalistlərə vahid vəsiqələr veriləcək

“Media haqqında” qanun Azərbaycan mediasının inkişafı üçün yeni imkanlar və yeni mərhələ deməkdir

zamanda jurnalistin sosial portretini müəyyənləşdirən vasitə kimi çıxış edir. "Media haqqında" qanun layihəsi dövlət-media münasibətlərində əsas elementlərdən biri kimi hüquqi mənzərənin dəyişməsinə öz töhfəsini verəcək".

"Reyestrə daxil edilmiş jurnalistlərə vəsiqənin verilməsi nəzərdə tutulur"

Əhməd İsmayilov qanun layihəsinə əsasən Media Reyestrinin yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu diqqətə çatdırıb: "Reyestr jurnalistlərin və media subyektlərinin dairəsini müəyyənləşdir-məklə onların inkişafına dəstək verməyə imkan verəcək. Reyestrə daxil edilmiş jurnalistlərə vəsiqənin verilməsi nəzərdə tutulur. Media Reyestrinə daxil edilmiş jurnalistlərə vahid jurnalist vəsiqəsinin təqdim olunması könüllülük prinsipi əsasında həyata keçirilərsə, media mühitinin sağlamlaşmasına müsbət təsir göstərəcək".

"Copy-paste" jurnalistikasıyla mübarizə aparılacaq"

Medianın inkişafı Agentliyinin icraçı direktoru bəyan edib ki, hazırda "KİV haqqında" qanunda mövcud olan və müasir çağırışlara cavab verməyən anlayış yenidən işlənib: "Yeni layihə xidmət müqaviləsi ilə fəaliyyət göstərən jurnalistləri də jurnalist hesab edir. "Media haqqında" qanun layihəsi "copy-paste" jurnalistikası ilə mübarizə aparmaq yolları da ehtiva edilib. Beləliklə, "copy-paste" jurnalistikasıyla da mübarizə aparılacaq".

"Media barəsində qanunvericiliyin qəbulundan 20 il keçib"

Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov da "Media haqqında" qanun layihəsinə dəstəkləyib. Vurğulayıb ki, yeni qanun layihəsi özündə yenilikləri ehtiva edir: "Cənubi Qafqaz ölkələrinin və bir sıra dövlətlərin qanunvericiliyinə bələdəm. İndiki qanun layihəsi onlara bərabər və ən yaxşı qanunvericilik olacaq. Hətta onları da qabaqlayacaq. Media barəsində qanunvericiliyin qəbulundan 20 il keçib, müəyyən dəyişikliklər olsa da, bir sıra məqamlar açıq qalıb. Yeni layihə həmin açıq məqamları nəzərə alıb. Bir sıra hallarda Mətbuat Şurasına müraciət olundu və müzakirələr zamanı bəzi məqamları hüquqi baxımdan

“Cibində jurnalist vəsiqəsi gəzdirən 25 mindən çox şəxs var. Yeni qanun qəbul olunandan sonra vəsiqələrin sayı heç 2000-dən çox olmayacaq”

mübahisələndirə bilmirdik. Çünki bir çox saytların nizamnaməsində xəbərlə bağlı müəyyən müddəalar yox idi. Yeni sənəddə onlayn media geniş anlamda media subyektlərinə daxil edilib. İndiyədək Mətbuat Şurasına 16 mindən çox şikayət daxil olub. Onların hamısı məhkəməyə ünvanlansaydı, medianın vəziyyəti necə ola bilərdi?!"

MŞ rəhbəri bildirib ki, bəzi şəxslər öz mənafələrinə görə qəzet və ya sayt açırdı və onlara təzyiq göstərmək mümkün deyildi: "Ona görə də çap mediası ilə bağlı qanun layihəsinə əlavə edilən hissə alqışa layiqdir. Hətta ayrı-ayrı dövlət qurumlarının da öz saytları olurdu. Buna görə də öz xəbərlərini hansısa qəzetə reklam qarşılığında vermək istəməlidirlər. Özleri qəzet çap etdirib xəbərlərini məhz orada dərc etdirdilər. Yeni layihədə dövlət qurumlarının özlərinin hər hansısa sayt yarada bilməmələri ilə bağlı müddəa yer alıb".

Ə.Amaşov əlavə edib ki, qanunun əsas məhiyyəti reyestrin yaradılmasının qabarıq formada göstərilməsidir: "Rəsmi statistika-ya görə, ölkədə 6000-ə yaxın KİV fəaliyyət göstərir: Dəqiq araşdırma isə göstərir ki, bu rəqəm 8000-dir. Ayrı-ayrı insanlar özləri üçün sayt və qəzet açıb ayda bir dəfə xəbər yayırlar. Həmin qəzetləri də qoltuğuna vurub qapı-qapı gəzirir. Reyestrin yaradılması bu kimi halların qarşısını almış ola-

caq. Digər mühüm məqam vəsiqələrin verilməsi ilə bağlıdır. Bu gün Azərbaycanda cibində jurnalist vəsiqəsi gəzdirən 25 mindən çox şəxs var. Yeni qanun qəbul olunan-dan sonra vəsiqələrin sayı heç 2000-dən çox olmayacaq".

"Jurnalistlərin çoxu bu işə biznes sahəsi kimi yanaşır"

Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli bəyan edib ki, Azərbaycan-da 28 minədək jurnalist adı altında fəaliyyət göstərən şəxs var: "Halbuki, onların çoxu bu işə biznes sahəsi kimi yanaş-b işləyir. Həmin şəxslər bu işə öz metodologiyaları ilə yanaşır. Onlar bu sahədə öz birjalərini qurub, bizneslərini yaradırlar. Yeni layihənin bir çox üstünlükləri olsa da, bəzi narahatlıq yaradan məqamlar da var. Məsələn, media barəsində hazırkı qanunvericilikdə media üzərində senzuranın yolverilməzliyi barədə müddəa var. Lakin bəzi istisna məqamlarda senzuranın olması qəbulədləndir. Bu hal ölkənin fəv-qələdə və hərbi vəziyyət zamanına aiddir. Ona görə də belə istisna hallar mütləq qeyd olunmalıdır ki, Avropada qınaq obyektinə çevrilməyək". M.Ələsgərli eyni zamanda, media sahəsində cinayətə yol verib tutulan və azadlığa çıxan şəxslərin

yenidən bu sektorda fəaliyyət göstərməsi üçün qoyulan məhdudiyyəti məqbul hesab edib: "Məhdudiyyətlərin qoyulması üçün bu istisna halın olması qeyd olunmalıdır".

"Jurnalistlər test yolu ilə yoxlamadan keçirilsin"

Millət vəkili Qüdrət Həsənzadə jurnalist vəsiqəsinin test yolu ilə verilməsinə təklif edib. Deputatın sözlərinə görə, jurnalistlərə dair tələblər ciddiləşdirilməlidir: "Vəkillər test verir, sonra vəkillik hüququ qazanır: "Eyni zamanda, jurnalistlər də test yolu ilə vəsiqə ala bilsin. Ən azından test yolu ilə onların ilkin bilikləri yoxlanılsın. Bundan başqa, ağır və xüsusilə ağır cinayət törətmiş şəxslərin media subyekti olmayacağı ilə bağlı layihədə maddə var. Amma məhkumluq üzərindən götürüldəndən sonra o adam azad insan sayılır. Bu mədəni götürməlilik. Digər tərəfdən, siyasi partiyalar çap mediası istisna olmaqla media subyekti yarada bilməyəcək. Amma burda bir məntiq görmürəm, çünki bütün media subyektləri informasiya yaymaqla məşğuldurlar".

"Mətbuat nümayəndələri attestasiyadan keçirilməlidir"

Deputat Elman Nəsirov da deyib ki, mətbuat nümayəndələri attestasiyadan keçirilməlidir: "Media haqqında" qanun layihəsinin yaradılması zəruri idi. Çünki köhnə qanunun qəbul edilməsindən uzun zaman keçib. Artıq ölkədə yeni reallıqlar yaranıb. Odur ki, qalib dövlətin informasiya sistemi qalib dövlətin adına layiq olmalıdır". O, mətbuat nümayəndələrinin attestasiyadan keçirilməsinin məqbul olduğunu bildirib: "Jurnalistlərdən bəziləri müəyyən yollarla bu peşəyə gəlib. Bu gün həm ölkədaxili, həm də beynəlxalq arenaya ölkə həqiqətlərini çatdıran kifayət qədər mətbuat nümayəndələri var. Lakin beynəlxalq auditoriya üçün çalışan xarici dillər bilən jurnalistlərə böyük tələbat var".

"Regionlarda reket jurnalistikaya qarşı mübarizə aparılmalıdır"

Millət vəkili Nəqif Həmzəyev bildirib ki, regionlarda reket jurnalistikaya qarşı mübarizə aparılmalıdır. O qeyd edib ki, bölgələrdəki ali məktəblərin Jurnalistika fakültəsi yoxdur: "Bu, regionlarda medianın inkişafına mənfi təsir göstərir. "Media haqqında" qanun layihəsinə regionlarda jurnalistikanın inkişafı ilə bağlı müddəanın əlavə edilməsi yaxşı olardı. Regionlarda reket jurnalistikaya qarşı mübarizə aparılmalıdır. Regionlarda yalançı jurnalist vəsiqəsi ilə gəzən kifayət qədər şəxslər var. Onlara qarşı tədbirlər görmək zəruridir. Düşünürəm ki, qanun layihəsi media üçün çox faydalı olacaq".

Müzakirələrdən sonra qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olundu.

Paşinyan sülhə qarşı olanları cəzalandırır

Azərbaycanın qayıtdığı əsir ermənilərin dərhal həbsi həm də revanşistlərə bir mesajdır

İsmayıl Qocayev

Ermənistanın hüquq-mühafizə orqanları dekabrın 4-də Azərbaycanın təhvil verdiyi 10 erməni hərbcidən 5-ni saxlayıblar. Ermənistan İstintaq Komitəsinin mətbuat katibi Vardan Tadevosyan bildirib ki, hərbcilərin həbsi ilə bağlı məhkəməyə vəsatətlər verilib:

"Hazırda ağır nəticələrə səbəb olan hərbi xidmət və döyüş növbətçiliyi qaydalarının pozulması faktı üzrə açılış cinayət işi çərçivəsində 5 hərbcə saxlanılıb". Məlumat üçün deyək ki, bu yaxınlarda Ermənistan parlamentinin sədri Alen Simonyan qalmaqallı video ilə gündəmə gəlmişdi. Simonyan tədbirlərin birində erməni esirlərin artıq onun üçün mövcud olmadığını bildirmiş, onların "silahı yərə qoyan, qaçan insanlar" olduğunu demişdi: "Yaxınları bilir ki, onlar dezertirlər, onlar silahı yərə qoyub, qaçıb və əsir düşüblər". Hərbcilərin valideynləri isə spikerin açıqlamasına sərt etiraz bildirmişdilər. Hərbcilərin yaxınları indi də onların həbsinə etiraz edib, hökumətin məsuliyyəti öz boynundan atmaq üçün şərböhtan kampaniyasına başladığını deyirlər. Bəzi erməni ekspertlər də İrəvanın yalvar-yaxarla, himayədarlarına dil tökməklə əldəqləri erməni hərbcilə-

rin "cəzalandırılmasına" qarşı çıxıblar. Siyasi şərhçi Anar İmanov "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, əsir düşmüş erməni hərbcilərin cəzalandırılmasının səbəbləri var. Analitikə görə, erməni hərbcilər Nikol Paşinyanın deyil, kənar qüvvələrin əmrləri ilə hərəkət etdikləri üçün həbs olunublar: "İstintaq Komitəsinin mətbuat katibi Vardan Tadevosyan "hərbi xidmət və döyüş növbətçiliyi qaydalarının pozulması" faktı üzrə cinayət işi açıldığını deyib. Buradan anlaşılan odur ki, hərbcilər Paşinyan hökumətindən xəbərsiz, kənar dairələrin təlimatı ilə təxribatlar törədiblər. Nikol Paşinyan hərbciləri həbs etməklə diqqəti buna yönəltməyə çalışır. Çünki əks halda özünün çıxılmaz duruma düşəcəyinin fərqindədir. Baş nazir bir tərəfdən ağızdozlu sülhdən danışır, başqa tərəfdən isə ermənilər əsgərlərimizə hücum edirlər. Görünür, Paşinyan hökuməti özbaşına hərəkət etmiş erməni hərbcilərinin cəzalandırılmaqla həm də onların arxasında duran güclərə mesaj vermək istəyir. Göstərir ki, o, həqiqətə sülh tərəfdarıdır və sülhə qarşı olanlar cəzalandırılır. Eyni zamanda Paşinyan anlayır ki, Ermənistan ordusu darmadağın olub və yeni müharibəyə, hərbi qarşıdurmaya hazır deyil. Davamlı təxribatlar isə Azərbaycanın səbr kassasını daşıdır bilər".

Təxribatlar davam etsə Brüssel görüşü təxirə salına bilər

Paşinyan hökumətinin davranışları göstərir ki, yaxın zamanda öhdəlikləri yerinə yetirməyəcəklər

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Basarkeçər rayonu ərazisində əlavə canlı qüvvə və döyüş texnikası cəmləşdir-məklə növbəti təxribata əl atıb.

Bu barədə "Şərq"ə Azərbaycan Müdafiə Nazirli-yindən məlumat verilib. Qarşı tərəf dekabrın 10-u saat 12:00-dan etibarən Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atəş altında saxlamağa cəhd edib. Bölmələrimiz tərəfindən qısa müddət ərzində gələn cavab tədbirləri nəticəsində qarşı tərəf susdurularaq, onun təxribat xarakterli fəaliyyətləri dayandırılıb. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Artıq bir neçə gündür, Ermənistanın aramsız təxribatları səngimir. Məxsusi olaraq dekabrın 15-i Brüsseldə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyanın görüşün-dən öncə bu cür təxribatlara əl atılması göstərir ki, qarşı tərəf öz çirkin, məkrli siyasətindən əl çəkmir. Ermənistan hökuməti anlamalıdır ki, artıq qarşıla-rında 1991-ci ildə müstəqilliyi yeni qanunması Azərbaycan yoxdur. "Odlar Yurdu" Vətən əsaşın-da öz gücünü, qüdrətini bütün dünyaya göstərdi. Bütün hallarda vəziyyət Ermənistanın əleyhinə işlə-yir. Təxribatlara davam etməsi onun siyasi, iqtisadi və hərbi tənəzzülünü daha da sürətləndirəcək.

Təxribatların məqsədini "Şərq"ə şərh edən Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, Bakı Dövlət Universiteti (BDU) "Diplomatika və müasir inteq-rasiya prosesləri" kafedrasının dosenti Mətin Məmmədli bildirib ki, Ermənistan təxribatlarla təzyiq göstərməyə çalışır:

"Təxribatlar getdikcə artır. Ermənistan hökumə-tinin yol verdiyi bu yanlış davranışlar Brüssel görüşə təsirsiz düşməyəcək.

Əlavə olaraq, ötən ilin 10 noyabrında Azərba-y-can, Ermənistan və Rusiya liderləri arasında imza-lanmış bəyannamədə qeyd olunan öhdəlikləri yerinə yetirmir. Paşinyan hökumətinin rəsmi möv-qeyi göstərir ki, yaxın zamanda da bu öhdəlikləri yerinə yetirməyəcəklər. Ermənistan davranışlarını düzəltməsə, təxribatlara bu tempdə davam etsə, görüş təxirə salına bilər".

Xanlar ƏLİBƏY

Kreml sülhə yox, sərhədlərin müəyyənləşməsinə tələsir

Gürcüstana ehtiyac duymadan Ermənistanla birbaşa quru əlaqəsinin yaranması Rusiya üçün böyük avantajdır

İsmayıl Qocayev

"Rusiya həm Bakı, həm də İrəvan-la təmasdadır. Biz Cənubi Qafqazda sərhəd mübahisələrinin həlli, nəqliyyat yollarının açılması istiqamətində çalışırıq". Bunu Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova deyib. Rusiya rəsmisi deyib ki, Azər-baycan ilə Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası, sonra isə demarkasiyası üçün ikitərəfli komissiya yaratmaq istiqamətində işlər görülməlidir:

"Moskva komissiyaya hər ölkədən nümayəndə heyətlərinin tezliklə təyin olunmasını gözləyir". Zaxarova həmçinin bildirib ki, üçtərəfli işçi qrup çərçivəsində regionda bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin açılması üçün səylər davam etdirilir. Xatırladaq ki, ötən gün Rusiyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrov erməni həmkarı Ararat Mirzoyanla telefon danışığı zamanı da Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası işlərinin tezliklə başlanmasının zərurətindən söz açıb. Lavrov əlavə edib ki, nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin blokdan çıxarılması üzrə əldə edilmiş razılaşmaların praktiki müstəviyə keçməsi labüddür. Görünür odur ki, Rusiya son günlər müəyyən sə-bəblərdən sərhədlərin müəyyənləşməsi məsələsinə xüsusi diqqət ayırır.

Moskvanın tələskənliyini "Şərq"ə analiz edən politoloq Əhəd Məmməd-

li deyib ki, indiki şəraitdə regional kommunikasiyaların açılması Rusiya-nın maraqlarına uyğundur. Siyasi şərhçinin sözlərinə görə, Gürcüstana ehtiyac duymadan Ermənistanla birbaşa quru əlaqəsinin yaranması Rusiya üçün böyük avantajdır: "Regional nəqliyyat dəhlizləri Kremlin bölgədəki möv-qələrini gücləndirəcək. O baxımdan Moskva maraqlıdır ki, tez zamanda nəqliyyat kommunikasiyaların qurulsun və Rusiyanın nəzarətində olsun. Əlbəttə, Rusiyanın başqa siyasi məqsədləri var. Moskva Azərbaycan-Ermənistan arasın-da yekun sülh müqaviləsinin, Qarabağın dağlıq hissəsinin taleyi ilə maraqlanırmı. Zaxarova ermənistan ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin təmin olun-ması prosesində tələskənlik etmir. Sadəcə, məcburiyyət qarşısında sərhədlərin müəyyən olunmasından danışır ki, bunu da regional kommunikasiyala-rın bərpası üçün edir. Azərbaycan-Er-mənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası başa çatmadan bölgədə bütün dövlətlərin iştirakı ilə regional iqtisadi əməkdaşlıq mümkünsüzdür. Moskva onu da anlayır ki, Azərbaycan-Ermənistan arasında yekun sülh müqaviləsindən sonra Kreml Cənubi Qafqazda orbit rolunu oynaya bilməyəcək. Bu isə Rusiyanın siyasi və strateji maraqlarına cavab vermir. Ona görə də konkret bir məsələdən yapışaraq, digər məqamları arxa plana atırlar".

Hazırladı: Mələhət Rzayeva

Mətbuat Şurası və Yazıçılar Birliyi-nin təşəbbüsü ilə "Azərbaycan dilindən düzgün istifadə: ədəbi-bədii mühit və media" mövzusunda bir neçə gün önce keçirilmiş "dəyirmi masa" ana dilimizin mövcud durumunu ortaya qoydu. Xatırladaq ki, "dəyirmi masa"da yazıçı-dramaturq Seyran Səxavət məruzə ilə çıxış etmişdi.

Məruzəsində S.Səxavət təxminən ay yarım müddətində yerli telekanallarda apardığı müşahidələr, topladığı faktları əsasında ədəbi dilimizin necə korlandığını göstərirdi. Mövzunun vacibliyini nəzərə alıb Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anara müraciət etdik: Xalq yazıçısı dilimizin xilas üçün nə təklif edir?

İlk sualımız da bu oldu:

- Anar müəllim, efiri izləməyə vaxtınız, marağınız varmı? İzləyirsinizsə hansı dil, üslub nöqşanlarını müşahidə edirsiniz?

- Efiri, əfsus ki, mütəmadi izləyə bilmirəm. Əsasən son xəbərlərə baxıram... Azərbaycan dilinə həsr olunmuş "dəyirmi masa"-nın keçirilməsini vacib məsələ hesab edirəm. Seyran Səxavətin dilimizin vəziyyətilə bağlı bir növ həyəcan təbii çalmasını başa düşür və buna haqq qazandırır. Dilimizin taleyi daima ziyalılarımızı, o cümlədən belkə ilk növbədə yazıçılarımızı düşündürən önəmli milli məsələlərdəndir. Seyranın dilimizin eybəcər şəklində pozulmasıyla bağlı gətirdiyi sitatlar məni də çox üzdü. Hələ keçən yüzillikdə Milli Məclisin mədəniyyət komissiyasının sədri olduğum zaman dilimizin qorunması haqqında qanunu böyük çətinliklə keçirə bildik. Dil qanununun hazırlanmasında görkəmli alim Nizami Cəfərovun böyük xidməti oldu. Amma bəzi deputatlar, müzakirələrə qoşulmuş alimlər qanun layihəsiylə bağlı müxtəlif mülahizələr irəli sürürdülər və bu da qanunun qəbul olunmasını ləngidirdi. Bəziləri isə məsələni dolaşdıraraq, guya, bu qanunun milli azlıqlar tərəfindən pis qarşılanacağını deyirdilər. Layihədə işlənen türk sözlünə də etiraz edirdilər. Xoşbəhtlikdən elə bu zaman Ulu Öndər dil haqqında fərman imzaladı və bu fərmanda dilimizin türk dil qrupuna aid olduğu bir daha təsdiqləndi. Bundan sonra hazırladığımız qanun da üç oxunuşda Milli Məclisdən keçdi və Prezident tərəfindən qanun şəklində imzalandı. Ölkəmiz 100 il rus imperiyasının, 70 il Sovet İttifaqının tərkibində qalmışdı və bu vaxt ərzində dilimizə ən çox beş-on rus kəlməsi daxil olmuşdu (kolxoz, sovxoz, komsomol və bu qəbildən sözlər. Radio, futbol, kino kimi sözlər isə bütün dillərdə səslənən beynəlxalq anlayışlardır). Amma istiqballıyyətimizin ilk illərində dilimizə onlarla

ingilis sözü girdi, dükənlər marketə çevrildi, kainat "Space" oldu, şirkətlər holdinqlərə döndü. Dilimizin bu sayaq "bəynəlmiləçiliyə" düşər olmasını əyani görmək istəyirsinizsə, TV kanallarını açın, qəzetlərin adlarına baxın, Bakının küçələrini dolaşın. Yalnız Bakını yox, başqa şəhərlərimizi də gəzin, binaları, divarları bəzəyən yazılara baxın - bilməyəcəksiniz hardasınız - ABŞ-ın hansı şəhərində, Hyustonda, ya Dallasda?

- Anar müəllim, şadlıq saraylarına verilən əcnəbi adlar, reklam lövhələrinin əcnəbi dillərdə yazılması... bunlar barədə Milli Məclisdə də danışılıb, etiraz bildirilib, amma yenə də bir nəticə yoxdur...

- Baxın, Dil qanununda göstərilirdi ki, hər hansı reklam xarici dildən öncə Azərbaycan dilində yazılmalıdır. İndi görün bu qanuna nə dərəcədə riayət olunur. Reklam verənlərin zövqünə uyğun olaraq dilimizi bərbad hala salmaq revadırımı?

"TV kanalların açın, qəzetlərin adlarına baxın, Bakının küçələrini dolaşın. Yalnız Bakını yox, başqa şəhərlərimizi də gəzin, binaları, divarları bəzəyən yazılara baxın - bilməyəcəksiniz hardasınız - ABŞ-ın hansı şəhərində, Hyustonda, ya Dallasda?"

"Bəzi insanlar bir neçə xarici dil bilməsiylə öyünürlər"

Anar: "Azərbaycanda yaşayan adamlar dövlət dilimizi bilsələr, bu, günahdır?"

Məgər bu reklam verənlərin özləri öz mallarının daha səlis, daha dürrüst Azərbaycan dilində təbliğ olunmasını istəməzlərmi? Hələ özəl radiolarda "helloları", "bay-bayları" "qudbayları" demirəm. Hansı dildir bu? Azərbaycan dili? Yox. İngilis dili? O da yox. Qarışıq, po-

qa millətlər, öz millətimizə mənsub olan bəzi insanlar neçə xarici dil bilmələriylə öyünürlər. Öyrəndikləri, bildikləri dillər sırasında Azərbaycan dili də olsa bunun nəyi pisdir? Hörmətli Prezidentimizdən ibrət götürsünlər. Neçə xarici dili mükəmməl bilən İlham Əliyev Azərbaycan

"Sad uskusstv" adlandırılısaydı, bu, absurd kimi görünərdi. Deyirlər ki, dilimizə yad əcnəbi adlar xarici turistləri cəlb etmək üçündür. İngiltərəyə, Fransaya, İtaliyaya turistlər Azərbaycandan qat-qat çox gəlir. Məgər Londonda "Hayd park"-ın adını dəyişib şərqli turistlərə xoş gəlmək üçün, totalım, "Gülüstani-irəm" qoyurlar? Eləcə də Fransada, İtaliyada, İspaniyada bütün adlar, reklamlar ilk növbədə öz dillərindədir.

- Əsas məsələlərdən biri də bu nöqşanların, qüsurların qarşısının necə alına biləcəyidir. Seyran müəllim televiziyların cərimə olunmasını təklif edib. Sizcə, cərimələr effektiv olarmı?

- Cərimə məsələsinə gəldikdə bu barədə ciddi düşünmək lazımdır. Bu cəriməni kim, ya kimlər, necə və hansı meyarlarla təyin edəcək? "Dilimizin reanimasiya olması" da (sitat Seyran Səxavətə məxsusdur - M.R.) bir qədər şişirdilmiş ifadədir. Azəri türkcəsi min illərin ərəb, fars, rus təsirlərinə sinə gərək sağ-salamat qalıbsa, bundan sonra da hər hansı "ingilis xəstəliyinə" yoluxmayacaq. Təhlükə dil baxımından savadsızlıqdadır, sözlərin mənasını, ifadələrin yerini bilməkdə, cümlələrin nizamını

pozmaqdadır. İllərdir mən bəzi cavan müəllifləri inandırma bilmirəm ki, "Gedirəm - Həsən dedi" yazmaq olmaz, bu ruscadan hərfi köçürmədir - kalkadır: "- İdu-skazal Qasan". Azərbaycan dilində bu cümlə "Həsən: - gedirəm - dedi" şəklində olmalıdır. Yoxsa elə çıxır ki, Məmməd getməliymiş, amma Həsən getdi. Yaxud illər boyu qulaqlarımızın alışdığı "dənizkənarı bulvar" da (ya park) rus dilindən kalkadır, mexaniki köçürmədir (primorski park). Azərbaycan dilində bu- ra sahil bulvarı, ya sahil parkı adlandırılmalıdır. Dağüstü park nə deməkdir? Naqornı park! Azərbaycan dilində dağın zirvəsi, yamacı, ətəyi olar. Dağüstü demək olmaz. Mən illərdir Bakının bu müqəddəs yerini Şəhidlər dağı adlandırmağı təklif edirəm. Dağ sözünün hər iki mənasında - həm yüksəklik, həm də xalqın bağrına çəkilmiş dağ mənasında. Yaxşı olardı ki, dilimizin qorunmasıyla bağlı yazıçıların, jurnalistlərin, alimlərin, deputatların, məmurların, lap elə reklamverənlərin iştirakıyla geniş bir müşavirə keçiriləydi. Seyran Səxavət də bu müşavirədə məruzəylə çıxış edə bilərdi.

Nazarbayev Azərbaycanı Avrasiya İqtisadi İttifaqına çəkmək istəyir

Qazaxıstanın eks-prezidenti Nursultan Nazarbayev Avrasiya İqtisadi İttifaqında Azərbaycanın quruma üzvlük məsələsindən danışib. Nazarbayev bildirib ki, Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi İttifaqında müşahidəçi statusunun verilməsi təklif olunur.

Onun sözlərinə görə, quruma müşahidəçi kimi qatılan Özbəkistan digərlərinə stimül olmalıdır. Azərbaycanın Rusiyanın təşəbbüsü ilə yaradılan KTMT və Avrasiya İqtisadi Birliyi kimi təşkilatlara üzvlüyü uzun zaman müzakirə mövzusu olub. Əksəriyyət bir sıra səbəblərdən buna qarşı çıxıb. Vurğulayıblar ki, mümkün qədər Moskvadan himayəsində olan təşkilatlardan uzaq durmaq lazımdır.

Ekspertlər isə hesab edir ki, ölkəmizin Rusiyanın rəhbərlik etdiyi birlikdə təmsil olunması arzuolunan deyil

Ancaq indi bezi ekspertlər hesab edirlər ki, sərhədlərin müəyyən edilməsindən sonra bu kimi təşkilatlarda uyğun statuslarda yer almaq olar. Ən azından Nazarbayevin dediyi kimi müşahidəçi statusunu almaq mümkündür. **Azərbaycanla bağlı təklifi "Şərq"ə dəyərləndirən Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədr müavini Samir Əsədli öncə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına üzvlük məsələsinin mütəmadi gündəmə gəlməsindən danışib.** Partiya rəsmisi qeyd edib ki, adının cəlbədiçi olmasına baxmayaraq, KTMT hələlik öz sıralarına yeni üzvlər cəlb edə bilmir: "Alyans yarandığı ilk gündən, 1992-ci ildən bu yana sönmək və monoton təşkilat olaraq tanınır. KTMT-yə üzv olan dövlətlərin bu qurumda qalmamasının özlərinə uyğun obyektiv səbəbləri var idi. Bir sıra ölkələr təhlükəsizlik, digərləri iqtisadi baxımdan, qalanları isə total olaraq Moskva-

dan asılı idi. İkinci Qarabağ savaşına və ondan sonrakı dövrə nəzər yetirsək, keçmiş SSRİ ərazisində yeni situasiyanın formalaşdığını görmüş olarıq. Mühəribədən öncə Moskvadan səsləndirilən "Azərbaycan KTMT üzvü olmalıdır" ifadələri indi "Azərbaycan qurumda müşahidəçi statusa maraq göstərir" sözləri ilə əvəzlənib".

S.Əsədli bütün hallarda rəsmi Bakının KTMT-yə üzvlükdə maraqlı deyil: "Avrasiya İqtisadi İttifaqı ilə bağlı da durum eynidir. Faktiki Rusiyanın rəhbərlik etdiyi İttifaq Azərbaycanın daxil olması arzuolunan deyil. Bu, siyasi cəhətdən yanlış olmaqla yanaşı, iqtisadi suverenliyimizə də xələl gətirər, təhlükə və riskləri artırır. Avrasiya İqtisadi İttifaqına üzvlük Azərbaycanın Avropaya inteqrasiya istiqamətində fəaliyyətinə də çətinliklər yaradaçaq. Avropa İttifaqı ilə dərin və hərtərəfli azad ticarət sazişinin imzalanmasına əngəllər törədəcək. Bu da ölkəmizin beynəlxalq investisiya və ticarət əməkdaşlığından və inteqrasiyasından faydalarını azaldacaq".

İsmayıl Qocayev

Krım, Donetsk, Luqansk kimi pis nümunələr var

Qarabağda ayrıca rus icmasının yaradılması təşəbbüsü separatçılıq meylidir

İsmayıl Qocayev

Məlum olduğu kimi Rusiya sülhməramlıları dekabrın 1-dən başlayaraq Xankəndi və ətrafında "slavyan əsilli" şəxsləri siyahıya almağa başlayıblar.

Qarabağda "rus icması"-nın yaradılması prosesinə rəhbərlik qatı türk düşməni kimi tanınan Zori Balayanın yaxın dostu Aleksandr Bordova tapşırılıb. Məlumat üçün bildirik ki, statistik məlumatlara əsasən, 1989-cu ilin siyahıya alınmasında keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində cəmi 1922 rusun yaşadığı bəlli olub. Onların 800 nəfərini Xocavəndin Kuropatkino kəndində yaşayan malakanlar təşkil edib. Qalanları da ezam olunmuş partiya-sovet işçiləri olub. 1990-cı illərin əvvəlində həmin kəndin sakinlərinin bir hissəsi Azərbaycanın başqa rayonlarında yaşayan malakanların yanına köçüb. Bir hissəsi də Rusiyaya qaçıdı. Faktiki bu günlərdə Qarabağ sakini sayıla biləcək rusların mövcudluğu barədə heç bir informasiya yoxdur.

İctimaiyyətdə narazılıq doğuran xəbərlə bağlı "Şərq"ə danışan Ağ Partiya sədri Tural Abbaslı deyib ki, Rusiyanın rəsmi mövqeyi başqa cür olsa da, sülhməramlı formatında Qarabağda həyata keçirdiyi siyasət tamamilə fərqlidir. Partiya sədrinin sözlərinə görə, əgər söhbət konkret Azərbaycandakı rus icmasından gedirsə, onla-

rın Bakıda vahid, güclü mərkəzləri var və sərbəst fəaliyyət göstərirlər: "Qarabağda ayrıca rus icmasının yaradılması təşəbbüsü separatçılıq meylidir. Sabah Moskva tələb edəcək ki, Gəncə-Basarda, Quba-Qusarda da ayrıca rus icmaları yaradılsın. Azərbaycanda rus icması var və onun müxtəlif bölgələrdə ayrıca "filiallarının" olması

yolverilməzdir. Aydındır ki, Kremlin məqsədi başqadır. Qarabağda erməniləri gücbəla ilə saxlayıblar. Mühəribədən sonra Rusiya sülhməramlıları xeyli erməniyi Xankəndinə daşısalarda da, fərqi yoxdur ki, Qarabağı birdəfəlik tərək etmək istəyən ermənilər var. Ona görə də "rus icması" kimi oyunlarla ermənilərin bölgəni tərk etməsinə mane olmağa çalışır, onların "təminatçısı" olacaqlarını göstərmək istəyirlər. Ancaq 1989-cu ilə kimi

Qarabağda min nəfər işçi rusun olması faktı Qarabağda "rus icması"-nın qurulması üçün siyasi-hüquqi əsas yaratmaq gücündə deyil. Ortada Krım, Donetsk, Luqansk kimi pis nümunələr var. Yəqin hansısa rus bürokratin ağlına "gözlə ideya" gəlib ki, Qarabağda da bənzər addımlar atınsınlar. Əgər Rusiyanın siyasi dairələri heqiqətən bu düşüncədədirsə, axmaqlıq edirlər. Bu oyun Azərbaycanda baş tutmaz və rəsmi Bakı ilə münasibətlərə zərbə vurur. Həm ictimaiyyət, həm də XİN səviyyəsində buna kəskin etirazımızı bildirməliyik. Bu cür separatçı cəhdlərin qarşısını əvvəlcədən almaq lazımdır".

Bakıda eyni binada 3-cü intihar

Daha bir qadın özünü atdı

"Akkord"un Bakıxanov yaşayış kompleksindəki 5-ci binada qadın özünü yaşadığı binadan ataraq intihar edib.

Bu barədə jurnalist Fərahim İlqarəvli məlumat verib. O qeyd edib ki, bu hal son 3 ayda 3-cü dəfə baş verib:

"Son 3 ayda 3 nəfər bu kompleksdəki mənzilindən özünü ataraq intihar edib. Az qalsın ananın başına düşəcəkmis, saniyə söhbəti olub. Allah rəhmət ələsin!".

Qeyd edək ki, hadisə yerinə hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları cəlb olunub. Qadının meyiti məhkəmə Tibbi-Ekspertizə və Patoloji Anatomiya Birliyinə təhvil verilib.

Bir ildən çox vaxt keçir

Qarabağdakı ermənilər hələ də silahı yerə qoymayıblar

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova həftəlik brifinqdə çıxışı zamanı Rusiyanın rəsmi Bakı və İrəvanla daim təmasda olduğunu bildirib. Eyni zamanda M.Zaxarova üçtərəfli razılaşmaların, o cümlədən sərhəd mübahisələrinin həlli və Cənubi Qafqazda nəqliyyat əlaqələrinin açılmasına dair məsələlərin icrası üzərində işlədiyini bəyan edib.

M.Zaxarova Azərbaycan-Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası üzrə ikitərəfli komissiyanın yaradılması istiqamətində işin aparılmasının vacibliyini vurğulayıb. XİN

rəsmisi Moskvanın bu məsələ üzrə iki ölkənin milli nümayəndə heyətlərinin tezliklə formalaşmasını gözlədiyini söyləyib.

Mövzunu "Şərq"ə şərh edən analitik Turab Rzayev söyləyib ki, Soçi görüşündən sonra da Ermənistanın masaya ancaq Rusiyanın təzyiqi ilə əyləşdiyinin şahidi olduq: "Burdan çıxan yekun bəyanat da rəsmi İrəvanın kö-nüllü istədiyi sənəd deyildi. Həmin görüşdə həm delimitasiya və demarkasiya, həm də dəhliz məsələ-

"Bəyanata Zəngəzur dəhlizinin açılması, eləcə də ordakı silahlı ermənilərin silahsızlandırılması ilə bağlı müddəalar daxil edilib. Bir ildən çox vaxt keçməsinə baxmayaraq bunların yerinə yetirilmədiyini görürük. Hətta Soçi görüşündə rəsmi Moskva ortaya açıq mövqe qoyub Zəngəzur dəhlizinin adını çəkmədi. Burada hansı səmimiyyətdən söhbət gedə bilər?".

T.Rzayev Zaxarovanın brifinqdəki nitqinə toxunub: "Aydın məsələdir ki, komissiyanın formalaşması üçün Rusiya tərəfi özü təklif verməli idi. İndiyə qədər o, bu yöndə addım atmayıb. Əgər bunun əksi olsa idi, diplomat çıxışında "biz lazımlı tədbirləri görmüşük, indi isə partnyorlardan cavab gözləyirik" deyərdi. Rəsmi Moskva ilk addımı atmadan tərəflərdən nəsa gözləyir".

Analitik hazırkı şəraitdə bu yöndə Azərbaycanın, eləcə də rəsmi İrəvanın ilk addımı ata bilməyəcəyini deyib və səbəbini açıqlayıb:

"Biz bununla bağlı addım atıb komissiyaya müraciət edə bilərik. Amma Ermənistanla birbaşa əlaqələrimiz olmadığından bunu yalnız Rusiyanın vasitəçiliyi ilə həyata keçirmək şansımız var. Ermənistanın isə marağında olmadığı üçün komissiya yaradılmasını təklif etmir. Belə olduqda bu işin bütün məsuliyyəti rəsmi Moskvanın üzərinə düşür".

Günəş Mərd

"Haqlı davamızdan vaz keçməyəcəyik"

Prezident Ersin Tatar: "Kipr məsələsində iki dövlətli həll yolu mümkündür"

"Haqlı davamızdan vaz keçməyəcəyik".

APA-nın məlumatına görə, bunu dünən Azərbaycan mediasının təmsilçiləri ilə videokonfrans formatında görüşdə Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar bildirib.

E. Tatar deyib ki, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin arxasında Türk Dünyası var: "Siyasi anlamda təzyiqlər, təhdidlər olduğu üçün bizi tanıyırlar. İqtisadi baxımdan Azərbaycan və digər ölkələrdən Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinə turistlərin, tələbələrən gəlməsi lazımdır. Bizim bütün sahələrdə çox bacarıqlı insanlarımız var. Biz insanlara ümid verməliyik ki, burada azad yaşaya bilərik. Tanınma sonranın məsələsidir".

E. Tatar qeyd edib ki, Cənubi Kipr "Federal Cümhuriyyət" ideyasını qəbul etmir: "Kipr məsələsində iki dövlətli çözüm mümkündür. Avropa ittifaqında yunanlar və Cənubi Kiprin lobbisi var. Ancaq biz də gecə-gündüz çalışırıq".

Təhsilin inkişafında Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir

Təhsilin inkişafında Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir

Şahin Seyidzadə, Milli Məclisin üzvü

İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi onu göstərir ki, elm və təhsil hər bir dövlətin davamlı sosial-iqtisadi və mədəni yüksəlişində əsas rol oynayan ən mühüm amillərəndir. Bunu xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, ölkənin və bütövlükdə cəmiyyətin inkişaf səviyyəsinə dövlətin malik olduğu təbii sərvətlərindən daha çox onun təhsilinin, elminin inkişaf səviyyəsi, müasir dünya tələblərinə cavab verən yeni nəsil insan kapitalının formalaşması təsir edir.

Bu baxımdan müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycanda elm və təhsilin inkişafındakı xidmətləri də misilsizdir.

Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın davamlı inkişafının yeganə yolunu məhz yüksək təhsildə, xalqın maariflənməsində görüb, ölkədə bütün elmlərin inkişafı üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirib. Heydər Əliyevin hələ ölkəyə birinci rəhbərliyi dövründə Azərbaycan təhsilinin inkişafına mane olan bir sıra amilləri aradan qaldırıb. Mövcud potensialı ölkənin gələcək inkişafını təmin edə biləcək gənc nəslin yetişdirilməsi istiqamətində fundamental işlər görüb. Ulu öndər SSRİ dövründə Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyi etdiyi illərdə elm və təhsil siyasətini tədim diqqət mərkəzində saxlayıb, təhsil sisteminə ciddi islahatlar həyata keçirib. 1972-ci il "Gənclərin ümumi orta təhsilə keçidini başa çatdırmaq və ümumtəhsil məktəbini daha da inkişaf etdirmək haqqında", eləcə də 1973-cü ildə "Kənd ümumtəhsil məktəblərinin iş şəraitini daha da yaxşılaşdırmaq haqqında" qəbul edilməsi qərarlar nəticəsində Azərbaycanda orta ümumtəhsil məktəblərinin sayı 3 dəfəyə qədər artırılıb. Bu da demək olar ki, Azərbaycanın bütün rayonlarında məktəblərin açılışı, minlərlə şagirdin təhsilə cəlb edilməsi demək idi. Bir məsələni də qeyd etmək lazımdır ki, məhz

ümummilli lider Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə ölkədə 5 yeni ali təhsil müəssisəsi açılıb. Ali məktəblərdə təhsil alanların sayı ölkə üzrə 100 minə qədər artıb. Ulu öndərin Azərbaycan təhsilinin inkişaf yolundakı ən böyük xidmətlərindən biri də 1970-1980-ci illərdə məhz onun birbaşa təşəbbüsü ilə 250-dən çox ixtisas üzrə hər il min nəfərə qədər olmaqla ümumilikdə 15 mindən artıq gəncin Azərbaycandan kənarda təhsil alması ilə bağlıdır. 15 min tələbə keçmiş SSRİ-nin ən məşhur ali məktəblərində təhsil alaraq, yüksək ixtisaslı mütəxəssislər kimi hazırlanıblar. Bu da gələcəkdə ölkəmizin milli mənafeyinə xidmət edəcək fəaliyyətlərinin quruluşu

istiqamətində görülmüş işin təşkili idi. 1993-cü ilin iyununda xalqın istəyi ilə Heydər Əliyevin yenicən hakimiyyətə qayıtması Azərbaycan elminə yeni nəfəs gətirdi. Təhsil işçiləri, ziyalılar dövlətin yüksək qayğısı ilə əhatə olundular. Yüzlərlə müəllimə fəxri ad, müxtəlif mükafatların verilməsi

elm adamlarına verilən diqqət və qayğının göstəricisi idi. Ölkəyə ikinci rəhbərliyi dövründə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında təhsil sahəsində islahatlar üzrə Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında" 1998-ci ildə imzaladığı sərəncam, eləcə də 1999-cu ildə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Respublikasının təhsil sahəsində islahat Proqramı" ölkədə təhsil islahatlarına yeni baxışın formalaşmasına, Azərbaycan təhsil standartlarının müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılması prosesinə böyük təkan vermiş oldu. Dünyəvi təhsilə sürətli inteqrasiya yolunu seçən ölkəmizdə müstəqilliyin bərpasından sonra bu strateji sahəyə xüsusi diqqətin yerləşməsi bu qənaətə gəlməyə əsas verir ki, ölkədə elm və təhsil problemləri ümumi inkişaf və dövlət siyasəti ilə əsaslı vəhdət təşkil edir. Məhz Heydər Əliyevin birbaşa nəzarəti, diqqət və qayğısı nəticəsində elmi-tədqiqat institutlarının və elmi işçilərinin sayı hər il artırdı. Azərbaycan Elmlər Akademiyasının maddi-texniki bazası möhkəmlənir, Azərbaycan dili, ədəbiyyatı və tarixi üzrə aparılan tədqiqatların genişləndirilməsinə xüsusi fikir verilir. Bu gün hər bir azərbaycanlı iftixar hissi ilə qeyd edə bilər ki, Heydər Əliyev siyasəti, banisi olduğu milli dövlətçilik strategiyası onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bu siyasətin bundan sonra mütləq şəkildə davam etdirilməsi Azərbaycan dövlətinin tərəqqisinin və insan kapitalının formalaşdırılmasının ən böyük təminatıdır.

Bu əməkdaşlıq formatı Türkiyənin NATO-da mövqelərini daha da gücləndirəcək

İngiltərə Müdafiə və Təhlükəsizlik Forumunun rəhbəri Olqa Meytland ölkəsinin Türkiyə ilə məlumat bölüşməyə hazır olduğunu və türk dövlətinin müttəfiq kimi qəbul edilməsinin lazım olduğunu bildirib. Meytland Türkiyənin kibertəhlükəsizlik sahəsində mühüm aktor olduğunu deyib.

Dünyada milli təhlükəsizlik və müdafiə sahələrinə yanaşmada böyük dəyişiklik olduğunu vurğulayan Meytland aparıcı ölkələrin bu müdafiə və kibertəhlükəsizliyə çox ciddi büdcələr ayırdığını xatırladı. Böyük Britaniyanın əsgər sayını 83 minə, daha sonra isə 72 minə endirdiyini qeyd edən Meytland bu yöndə qənaət edilən büdcənin kibertəhlükəsizlik sahəsində qiymətləndirildiyini deyib. O, Türkiyənin də bu mənada önəmli ölkə olduğunu bildirib: "Türkiyə çox önəmlidir. Prezident Erdoğanın Kiber Təhlükəsizlik Mərkəzi qurmasını olduqca vacib hesab edirik. Əlbəttə, ingilislər Türkiyə ilə məlumat bölüşməyə hazırdırlar, şübhəsiz ki, Türkiyəni kibertəhlükəsizlik sahəsində müttəfiq hesab etməliyik".

Meytland Türkiyə ilə İngiltərə arasında uzun müddətdir əməkdaşlığın davam etdiyini xatırladı: "Bizim üçün çoxlu təhdidlər var. Türkiyə də tək deyil. O, tək qalmamalıdır". O qeyd edib ki, Böyük Britaniya Avropa İttifaqından çıxdığı üçün çəvikliyə malikdir və

bu, Türkiyə ilə əməkdaşlığı genişləndirmək üçün yeni imkanlar yaradır.

Vəhdət Partiyasının sədr müavini Vasif Əfəndiyev "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, dövlətlərin informasiya ehtiyatlarının, o cümlədən informasiya təhlükəsizliyi insidentlərinin operativ idarə edilməsi günün ən vacib məsələlərindən və problemlərindən biridir: "Bu yöndə hazırda ABŞ və Avropa ölkələri kiber-təhlükə-

Kibertəhlükəsizlik prioritet sahədir

Böyük Britaniya Ankaranı yanında görmək istəyir

sizliyin təmin olunması üçün büdcələrinə xüsusi əlavələr ediblər. Hətta bir sıra ölkələr hərbi sahədə ixtisaslar edərək kiber-təhlükəsizliyə diqqəti artıрмаğı üstün tuturlar. Çünki kibernetika və onun təhlükəsizliyi təmin olmayan ölkələr "lider ölkə" statusu barədə düşünə bilməzlər. Müasir dövrdə informasiya texnologiyalarının fantastik inkişafı kiber-cinayətkarlığa yol açıb. Kiber-cinayətkarlığın artması bütün dünyada dövlət idarəçiliyi, bank, nəqliyyat, milli təhlükəsizlik və digər

sistemləri təhlükə altına qoyur. ABŞ, Rusiya, Çin, İngiltərə, Almaniya, Fransa və Türkiyə öz xüsusi kiber qoşunlarını yaradıblar. NATO-nun ən güclü hərbi potensialına malik olan Türkiyə bu sahədə ciddi uğurlara imza atıb. Bu səbəbdən Böyük Britaniya kibertəhlükəsizlik sahəsində Türkiyə ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm verir. Bu əməkdaşlıq formatı Türkiyənin NATO-da mövqelərini daha da gücləndirəcək".

İsmayıl Qocayev

Son sözü Bakı deyəcək

Avrasiya Birliyinə qoşulmaq haqqında düşünməyə dəyər

Qazaxıstanın birinci prezidenti, Avrasiya İqtisadi Birliyinin fəxri sədri Nursultan Nazarbayev Azərbaycanı Avrasiya İqtisadi İttifaqına çağırıb.

O, bu çağırışı Avrasiya İqtisadi Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında çıxışı zamanı edib. Siyasətçi açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanı Avrasiya İqtisadi Birliyində müşahidəçi statusu verilə bilər: "Düşünürəm ki, hamı belə fikirləşir. Bundan başqa, əvvəl də dediyimiz kimi, Azərbaycan Respublikası ilə Avrasiya İqtisadi İttifaqında müşahidəçi ölkə statusu alması üçün danışıqlar aparılması mümkündür. Özbəkistan nümunəsi ilhamlandırıcıdır. Qənaətimcə, Özbəkistan bundan az qazanmadı".

İttifaqa qatılmağın Azərbaycana verdiyi vədlər barədə "Şərq"ə danışan politoloq Əlimusa İbrahimov vurğulayıb ki, Azərbaycanın bu təşkilata daxil olma məsələləri uzun müddətdir ki, gündəlikdədir: "Zaman-zaman diqqət mərkəzinə gətirilir, sonra bu mövzu arxa plana keçir. Bir neçə dəfə Azərbaycana bu istiqamətdə ismarıqlar verilib. Bildiyimiz kimi Azərbaycan Vətən müharibəsindən əvvəl bu təşkilata qoşulmaqdan imtina edib. Çünki ermənilərin orada iştirakı və Azərbaycan-Ermənistan arasında olan münəfiqşəli vəziyyət hökm sürür. Bu səbəblər onu Avrasiya Birliyinə daxil olmaqdan çəkindirir. İndiki halda baxmayaraq ki, təşkilata Rusiya rəhbərlik edir, amma türk faktoru önə çıxıb. Fikrimcə, türkdillli dövlətlər təşkilata sanki rəhbərlik edir, onun işini istiqamətləndirirlər. Rusiyanın özünün də ehtiyacı var ki, öz ətrafını, çevrəsini genişləndirsin. Həm də çevrəni böyütmək Azərbaycan, Türkiyə və digər dövlətlər hesabına baş versin".

Politoloqun qənaətinə, birlik hazırda əvvəlki qədər Azərbaycan üçün təhlükəli ehtimal hesab edilə bilməz:

"Bu təşkilata daxil olmaq ölkələrarası münasibətlərin daha da intensivləşməsinə səbəb olacaq. Həmçinin iqtisadi münasibətlərin yaxşılaşmasına təsir göstərəcək. Təbii ki, son sözü rəsmi Bakı deyəcək. Dövlət səviyyəsində qərar qəbul olunarsa, ölkəmizin xeyrinə olacaq. Bu məsələdə heç bir məcburiyyət ola bilməz. Əgər Azərbaycanın mənafeyinə cavab verəcəksə, bu addım atılacaq.

Eyni zamanda bu təşkilatda iştirak Azərbaycanın digər təsisatlarla münasibətlərinə kölgə düşürməməlidir. Zənnimcə, qoşulmaq haqqında düşünməyə dəyər".

Sücayyət Mehti

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova keçirdiyi brifinqdə Brüsseldən Kiyevə maliyyə dəstəyinin göstərilməsinin sülhə töhfə vermədiyini bildirib. Diplomat Avropa İttifaqının bu yaxınlarda Ukraynanın hərbiəşdirilməsi prosesinə qoşulduğunu deyib. O, dekabrın 2-də Aİ Şurası Ukrayna Silahlı Qüvvələrinə hərbi-texniki yardım üçün 31 milyon avro ayrılması barədə qərar qəbul etdiyini diqqətə çatdırıb.

M.Zaxarova eyni zamanda Ukrayna üzrə təmas qrupunun və onun işçi alt qruplarının dekabrın 7-dən 8-dək keçirilən iclaslarının da növbəti dəfə nəticəsiz qaldığını söyləyib.

Zaxarovanın bəyanatı tərəflər arasındakı danışıqların hazırkı mərhələdən irəli getməyəcəyini göstərir. Bu, Rusiya-Ukrayna müharibəsinin yaxın zamanda baş verəcəyinə dair signal ola bilərmi? **əziyyəti "Şərq"ə şərh edən AĞ Partiya sədrinin müavini,**

Günəş Mərd

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması.

İsmayıl Qocayev

İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın möhtəşəm Qələbəsi ilə təcavüzkar Ermənistanın 30 illik işğalına son qoyuldu. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi, münəqqəsi bitdi. Azərbaycan dövləti qalib dövlət, xalqımız isə qalib xalq kimi dünya tarixinə öz möhürünü vurdu.

Azərbaycan Ordusunun döyüş meydanında əldə etdiyi Qələbə regionda yeni reallıqlar yaratdı, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqeləri daha da möhkəmləndi. Bütün dünya işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ağlasığmaz erməni vandalizminin şahidi oldu. Beynəlxalq ictimaiyyət ilk dəfə yox edilmiş şəhər və kəndlərə, dağıdılmış qəbiristanlıqlara, təhqir edilmiş məscidlərə şahidlik etdi. Müasir hərbi silahlarla bərabər, həm də təpədən dırnağa qədər nasizm, faşist ideologiyası ilə silahlanan Ermənistan ordusu 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında saxladığı əraziləri talayıb, dağıdıb. Prezident İlham Əliyev Qarabağa növbəti səfərlərinin birində düşməndən təmizlənmiş ərazilərdəki müşahidələrini belə ifadə etmişdi: "Yol boyunca düşmənin dağıtdığı kəndləri görürkən bir daha şahid oluruk ki, biz hansı vəhşi düşmənlə üz-üzəyik. Bunları gördükcə bir daha adam əmin olur ki, biz təkcə öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməmişik, biz yirtıcı düşməni məhv etmişik. Dünyada bir çox müharibələr olub, bu gün də gedir. Bu gün də bəzi yerlərdə işğal davam edir. Amma inanmıram ki, kimsə bu qədər qəddar, bu qədər qeyri-insani bir düşmənlə üz-üzə qalsın". Təbii ki, təcavüz-

kar Ermənistanın bu cinayətkar əməlləri cavabsız qala bilməzdi. Xatırladaq ki, bu il sentyabrın 14-də Ermənistan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində "İrqi ayrıseçkiliklə" bağlı Azərbaycana qarşı iddia qaldırmışdı. Həmin tarixdən 1 həftə sonra Azərbaycan tərəfi qarşılıqlı iddia ilə çıxış etmişdi. Oktyabr ayının 14-dən dekabrın 7-nə qədər Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi tərəfindən hər iki dövlətin qaldırdığı iddialar əsasında məhkəmə kollegiyası müzakirələr apardı. Nəhayət, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Ermənistanın iddialarının əsaslı olmaması, heç bir fakta və sübutlara söykənmədiyini əsas götürərək belə bir qərarın qəbul olunması ilə bağlı yekun qərar çıxartdı. Şübhəsiz, Məhkəmənin Ermənistanın iddialarını ləğv etməsi və Azərbaycanın qaldırdığı iddia ilə bağlı qəbul etdiyi qərarı ölkəmizin növbəti diplomatik-siyasi uğuru kimi dəyərləndirmək olar. Bununla Ermənistanın

nistanə qarşı iddiaları o qədər faktlara, dəlillərə söykənib ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi hakimlər kollegiyası fakt qarşısında qalaraq ədalətli qərarın qəbul edilməsini təmin ediblər. Bu onu göstərir ki, Qarabağda baş verən hadisələr Ermənistanın işğalçı siyasəti, işğal etdikləri ərazilərdə törətdikləri vandalizm hərəkətləri bütün beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən görülür. Onlar Ermənistanın bu cinayətkar siyasətinin və fəaliyyətinin nədən ibarət olduğunu artıq dərk ediblər. Əmin olmaq istərdik ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin

Tarix heç nəyi unutmur

Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri bütün cinayət əməlləri rəsmiləşdirilir

hərbi-siyasi rəhbərliyinin, dünya erməni liyinin 44 günlük müharibədən sonra apardıqları çirkin təbliğat kampaniyası fiaskoya uğradı. "Azərbaycanın müharibə cinayətləri" ilə bağlı məkrli planları tamamilə darmadağın olundu. Xatırladaq ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı 3 istiqamətdə iddia irəli sürmüşdü. Birincisi, müharibədən sonra həbs edilmiş təxribatçı erməni qüvvələrinin dərhal geri qaytarılması, digər iddia Bakıda mövcud olan Hərbi Qənimətlər Parkının bağlanması ilə bağlı idi. Eyni zamanda, Azərbaycanın Ermənistanə qarşı müharibə cinayətlərinin araşdırılmasına dair iddia irəli sürülmüşdü. Azərbaycana qarşı iddiaların ləğv edilməsi və Ermənistan üzərinə belə bir öhdəliyin qoyulması göstərir ki, onlar tələm-tələsik, heç bir sübut və dəlillərə əsaslanmayan qayda-da Azərbaycana qarşı iddia qaldırmaqla çirkin niyyətlərinə nail olacaqlarına ümid bəsləyirdilər. Azərbaycan tərəfinin Ermə-

qərarının Ermənistan tərəfindən dərhal yerinə yetirilməsi üçün beynəlxalq hüquq çərçivəsində təsirli tədbirlər görülməkdir. Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov məsələ ilə bağlı bildirib ki, məhkəmə qərarı olduğuna görə, bir qayda olaraq əvvəlki illərin prezidentlərinə görə dövlətlər üzərində qərarın yerinə yetirilməsi üzrə ciddi təzyiqlər olur: "Ədalət Məhkəməsi üçün qərarın icra olunması prinsipial məsələdir. Yeni mexanizm yaradılıb. Qərarlarla bağlı 3 hakimdən ibarət komitə formalaşdırılıb. Qərarlar icra olunmadığı təqdirdə məhkəmə sədrinə məlumat verilir. Ermənistanə açıq şəkildə çağırış etdik ki, qərarlara riayət etsin və qarşıdurmaların qarşısını alsın. Ermənistan Türkiyəyə, Azərbaycanfobiya aparılır. Bu məsələ gələcək nəsillər üçün önəmli məsələdir. Hesab edirik ki, konvensiya çərçivəsində əldə edilən ən böyük uğurlardan biri budur". Azərbaycan müharibə-

bədən sonra səmimi qonşuluq münasibətlərinin yaranmasına xidmət edəcək Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərində yeni səhifənin açıldığını bildirib. Çox təəssüf ki, qarşı tərəfdən bizim çağırışımıza müsbət cavab verməyib. Hətta əvəzində düşmənciliyi qızıqsıdaran şüarlar səsləndirilib. Bu proseslər hələ də davam etməkdədir. Həmçinin Ermənistan-da türklərə və azərbaycanlılara qarşı nifrəti və düşmənciliyi təşviq edən siyasət yürüdüldür.

Millət vəkili Azər Badamov bildirib ki, Azərbaycan Ermənistandan fərqli olaraq tolerant ölkədir. Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycanın tolerant və multikultural siyasəti dünya tərəfindən tanınır: "Ermənistanda bir nəfər belə azərbaycanlı qalmadıqı halda, ölkəmizdə 10 minlərlə erməni yaşayır. Həmçinin Azərbaycanda yaşayan ermənilərə qarşı heç bir təzyiq və ya ayrı-seçkilik yoxdur. Onlar özlərini Azərbaycanın təməl qonşuları kimi hiss edirlər.

lər. Hətta 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə döyüş meydanında böyük itkilərə məruz qalan Ermənistan Gəncəni raket atəşinə tutmuş və bu atəş nəticəsində ölənlərdən biri də erməni əsilli Azərbaycan vətəndaşı olub. Müharibə vaxtı Ermənistanın keçmiş müdafiə nazirinin bacısının Azərbaycanda olduğu məlum olub. Vaxtilə ermənilər Ermənistanı yaşayan azərbaycanlıları məqsədli şəkildə qovaraq etnik təmizləmə həyata keçiriblər. Məhz etnik təmizləmə və diskriminasiya nəticəsində Ermənistan monoteinik ölkəyə çevrilib. Həm də bu illər ərzində Ermənistan azərbaycanlılara qarşı soyqırımlar törətdiyi kimi, işğal etdiyi ərazilərimizdəki mədəniyyət və tarixi abidələrimizə qarşı da vandallıq edib. Tarix heç nəyi unutmur. Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri bütün cinayət əməlləri rəsmiləşdirilir. Beynəlxalq hüquq müstəvisində tədbirlərin görülməsi üçün hüququ baza formalaşdırılır. Düşünürəm ki, yaxın vaxtlarda Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində Azərbaycanın Ermənistanə qarşı qaldırdığı yeni iddialar haqqında qərarların verildiyini də müşahidə edəcəyik".

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Yeni hüquqi platforma yaranacaq

Media qanunu həm də jurnalistlərə böyük üstünlüklər tanıyacaq

"Media haqqında" yeni qanun layihəsi hazırlanıb və ictimai müzakirəyə çıxarılıb. Sənəd media sahəsində fəaliyyətin təşkilatı, hüquqi və iqtisadi əsaslarını, həmçinin kütləvi informasiyanın əldə edilməsi, hazırlanması, ötürülməsi, istehsalı və yayımının ümumi qaydalarını müəyyən edir.

Qanun layihəsi Azərbaycan mətbuatının inkişafına yol açacaq. Mətbuatın güclənməsi, inkişaf etməsi hər bir dövlətin marağına uyğundur. Azərbaycan dövləti də medianın güclənməsində maraqlıdır. Kütləvi informasiya vasitələrinin köməyi ilə insanlar qısa bir zamanda dünyada baş verənlər haqqında məlumat ala bilirlər. Sosial media cəmiyyətdə və dövlət orqanlarının fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması ilə kifayətlənmir. O, insan hüquqlarının pozulmasına qarşı çıxan və bu bərdə dünyada obyektiv informasiya yayan bir vasitədir.

Yeni layihə ilə bağlı Əməkdar jurnalist, siyasi ekspert Elçin Mirzəbəyli "Şərq"ə bildirib ki, media layihəsi mətbuatın güclənməsində mühüm rol oynayacaq:

"Media layihəsi nəticəsində hansı media qurumunun peşəkar, hansının qeyri-peşəkar olduğu aydınlaşacaq. Digər aspektdən sənəd həm media qurumlarına, həm də jurnalistlərə böyük üstünlüklər ta-

niyir. Məsələn, vahid jurnalist vəsiqəsinin tətbiqi nəticəsində bir sıra güzəştlər nəzərdə tutulub ki, bu da peşəkar media resursları üçün əhəmiyyət kəsb edir. Ən önəmli məqam isə layihə nəticəsində hüquqi platforma yaranacaq. Həmçinin Azərbaycan mediasının gələcək inkişafının təmin olunması üçün imkanlar yaradır. "Media haqqında" qanun Azərbaycan mediasında islahatların davamlı şəkildə həyata keçirilməsi üçün zəmin yaradacaq".

Parlament Jurnalistləri Birliyinin sədri Elşad Eyvazlı "Şərq"ə açıqlamasında qeyd edib ki, bəzi boşluqlar istisna olmaqla, qanun layihəsi müsbət nəticələr verəcək:

Qanun layihəsi medianın güclənməsinə çox böyük təsir edəcək. Dövlət medianın güclənməsində maraqlıdır. Əlavə olaraq, reklam bazarı gücləndirilərsə, media qurumlarına ianələr, dövlət dəstəyi də tətbiq edilərsə, mətbuatın güclənməsinə müsbət təsir edəcək. Geriyə qalan bəzi boşluqları doldurmaq üçün jurnalistlərlə müzakirələrin keçirilməsi önəmlidir. Müəyyən boşluqların da gələcəkdə həll ediləcəyinə inanıram. Bu sənəd dövlət və jurnalistlərin ortaq maraqlarına uyğun olaraq daha da inkişaf etdirilməlidir".

Xanlar Əlibəy

Xarici çevrələrin dirijor çubuğu ilə fəallaşan üzdənirəq soydaşlarımız...

Ermənilərlə eyni düşüncəyə və niyyətə sahib olanlar üçün hədəf şəxsi mənfəət, maddi qazanc əldə etməkdən ibarətdir

Elman Babayev

30 il davam edən erməni işğalına təkbaşına son qoyaraq tarixi ədaləti bərpa edən qalib Azərbaycanın dünyada nüfuzunun daha da artması, dövlətimizin yüksək səviyyəli iqtisadi, siyasi, humanitar mərkəzə çevrilməsi ölkəmizi sevməyən daireləri, erməni lobbisini ciddi narahat edir. Artıq bir müddətdir anti-Azərbaycan fəaliyyətini daha da gücləndirən bu dairelərin xaricdə yaşayan azərbaycanlı fəallardan zaman-zaman istifadə etmələri yeni məsələ deyil. Təəssüf doğuran bu arzuolunmayan birlik son günlər daha qabarıq şəkildə görünməkdədir. Bu şəxslər neçə gündür ki, ardıcıl formada heç nədən çəkinmədən ermənilərlə eyni mövqə sərgiləyən bəyanatlara müəlliflik edirlər.

Son bir həftədə baş verən faktlara diqqət edək:

- AŞ PA-nın Hüquq Komitəsinin Parisdə keçirilən iclasında İsveçrədə yaşayan azərbaycanlı fəal Emin Hüseynovun təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Ordusunun nüfuzdan salınması ilə bağlı hazırlanmış və bir

sıra Avropa deputatları tərəfindən imzalanan qətnamənin qəbuluna cəhd olunur. - Hazırda ABŞ-da yaşayan jurnalist Sevinc Osmanqızı "Osmanqızı TV"-də "Kaş ki, Paşinyan bizim prezidentimiz olaydı" bəyanatını səsləndirir. - "Qarabağ"ın dünənki oyunundan sonra Fransada yaşayan müxalifətçi Məhəmməd Mirzəli "Qarabağ" futbol komandasını radikal islamçıların idarə etdiyini barədə status paylaşır: "Qarabağ futbol komandasını radikal islamçıların idarə etdiyini eşitmişdim, amma inanmırdım. Dünən axşam buna əmin oldum ki, bu adamlar yeri gəlsə, stadionun ortasında baş da kəsərlər. Yeni bu qədər əclaf adamlardır".

Başqa misallar da göstərmək mümkündür. Bu adamların Azərbaycan əleyhinə açıq şəkildə düşməncəsinə fəaliyyətinin arxasında erməni lobbisinin dayandığını görmək mümkün deyil. Hərəkətə gətirilən azərbaycanlı fəallar ictimai narazılığın artması, qarmaqarışığın yaranması üçün Azərbaycan üzərindən çirkin senarilərdə yer almağa başlayıblar.

Ölkəmizə qarşı aparılan kampaniyanın anti-Azərbaycan qüvvələri, erməni lobbisi tərəfindən idarə olunduğu xaricdə yaşayan azərbaycanlı fəalları davranışları ilə bir daha təsdiqlənir. Bir ana xətt seçilib - Azərbaycan dövlətini, onun Prezidentini maksimum gözəndən salmaq. Və bunun üçün ən yaramaz addımlara belə getmək. Əks təqdirdə hakimiyyətdən narazılıq mahiyyətinə uyğun ifadə olunardı. Bu şəxslərin, eləcə də xaricdə olan başqa müxalifətçilərin fəaliyyətində hakimiyyətdən narazılıq kiçik bir detal kimi istifadə olunur. Daha çox dövlətin imicinə zərbə vurulması üçün reallığa əsaslanmayan fikirlər səsləndirilir, fəaliyyət ortaya qoyulur.

Erməni lobbisinin bundan öncə də Azərbaycan əleyhinə istifadə etdiyi məkrli planlarda azərbaycanlı fəalları, müxalifətçilərin daha çılpaq formada istifadə olunması bu gün açıq gerçəklik kimi qarşımızda durub. Belə ünsürlərdən yararlanaraq ölkə-

mizə qarşı planlaşdırılan senarilər uğursuzluğa məhkumdur. Eyni 3-5 sifətin arxasında kimlərin durmasını cəmiyyət yaxşı anlayır. Sığındıqları ölkələrdə belə orada yaşayan soydaşlarımızın bir nəfərinin də olsa dəstəyini ala bilməyən ünsürlərin Azərbaycanda ictimai rəyi çəşidmələri baş tutmayacaq.

Yalanlarla, təhqirlərlə, öz dövlətinə qarşı düşmənlə münasibətlə nəyəsə nail olmağın mümkünsüzlüyünü ola bilməz ki, bu şəxslər dərk etməsin. Görünən odur ki, sifariş verənlər məhz bu yolu - Azərbaycan dövlətini təhqir etmək, qeyri-etik yollarla onu ləkələməyi əmr edib.

Ən iyirənc yollara baş vurulmasından asılı olmayaraq, hansısa çirklə planların Azərbaycanda ayaq tutub yeriməsi imkanları minimum səviyyədədədir. Çünki xalq iyirənc, qorxunc planlarda alət olanları yaxşı tanıyır, onların keçmişlərinə bələddir. Ermənilərlə oxşar mövqə sərgiləyənlər həmişə Azərbaycanın uğurlarına sevinmək kimi hisslərə tamamilə yad olduqlarını fəaliyyətləri ilə sübut ediblər.

Elə məsələlər var ki, orada müxalifətçilik bir kənara qoyulmalıdır. Əgər söhbət Azərbaycanın nüfuzunun hansısa xarici dairelər tərəfindən məqsədli şəkildə ləkələnməsindən gedirsə, orada ümumiyyətlə, müxalifətçilik olmamalıdır. Hər hansı çatışmazlıq olsa belə, onu ictimailəşdirmədən, başqa formada çatdırılmasın, öz Vətəninin imicinin korlanmasına cəhdlər olan yerdə müdafiə etmək istəmişsənsə, heç olmasa, susmalısın. Bunun üçün isə içində ilk növbədə Azərbaycan yangısı, vətənpərvərlik olmalıdır.

Amma biz onun şahidiyik ki, bu hisslər adları çəkilən adamlara tam yaddır. Onlar çoxdan bütün mənəvi dəyərləri tapdalayaraq Azərbaycana qarşı olan çevrələrə satılıblar. Ermənilərlə eyni düşüncəyə və niyyətə sahib olanlar üçün öz ölkəsinin maraqları, mənafeyi anlayışı yoxdur, yalnız şəxsi mənfəəti, xidmət etdiyi dairelərdən maddi qazanc əldə etmək hədəfi var.

Vətəndaşların maddi rifahı getdikcə ağırlaşır

Hökumət inflyasiyanın təsirini azaltmaq üçün tariflər və rüsumları azalda bilər

2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehlak qiymətləri indeksi 2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən 106,2 faiz təşkil edib.

O cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə 107,4 faiz, qeyri-ərzaq məhsulları

üzrə 104,8 faiz olub. Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə 105,4 faiz göstərilib. Məlumata görə, cari ilin noyabr ayında istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 101,5 faiz, əvvəlki ilin noyabr ayına nisbətən 111,1 faiz təşkil edib. 2021-ci ilin noyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 101,9 faiz, əvvəlki ilin noyabr ayına nisbətən 114,9 faiz olub. Nəticə olaraq Azərbaycanda illik inflyasiya 6 faizi keçib.

Əlbəttə, inflyasiya qiymətlərin artımına səbəb olur ki, bu da sonda əhalinin rifah halına mənfi təsir göstərir.

İnflyasiyanın təsirləri ilə bağlı "Şərq"ə danışan sabiq millət vəkili, iqtisad elmləri doktoru

Nazim Bəydəmirli bildirib ki, hökumət vətəndaşlara kömək etmək əvəzinə vəziyyəti qəlizləşdirir:

"Dövlət inflyasiyanı hesablayarkən istehlak səbətinə daxil olan çeşidli malları və xidmətləri hesablayır. Lakin bu məhsulları vətəndaş 3-5ildir istifadə etmir. Bu mallar ümumi istehlak səbətinə daxil olduğu üçün orta statistik rəqəm aşağı düşür. 2021-ci ildə dünyada ciddi qiymət artımı baş verib. BMT-də qəbul edilib ki, builki qiymət artımı çox yüksəkdir.

N.Bəydəmirli qeyd edib ki, hökumət inflyasiyanın insanlara təsirini azaltmaq üçün tariflər və rüsumları azalda bilər:

"Hökumət gələn il 25 faizdən az olmamaqla məaşları, pensiyaları və digər müavinətləri artırmaq haqqında düşündür. Artımın nə qədər olacağı ilə bağlı dəqiq fikir söyləmək çətindir. Bir sözlə, bu sahədə heç bir tədbir görülmür. Əksinə, kommunal xidmətlərin qiymətləri artır. Əslində hökumət iqtisadi fəaliyyəti, iqtisadi artımı stimullaşdırır. Buna da monopoliya inhisarçılığı imkan vermir. Ən yaxşı halda rəqəbat mühitini təmin etməlidir ki, insanlar daha çox vəsait qazansınlar. Bununla da şəraitlərini yaxşılaşdırırlar. Kommunal xidmətlər verən dövlət orqanları qiymətləri artırır. İstənilən halda müsbət nəticə gözləmirəm".

Xanlar Əlibəy

(Əvvəlki səh: 8-də)

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yoxlama aparıb. Kobud pozuntu faktları aşkar olunan 183 məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin rəhbər şəxsləri barəsində inzibati qaydada tədbir görüldü. Bu barədə AQTAnın əməkdaşı Şəhla Yusifzadə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, bu il oktyabrın 4-dən ölkə üzrə fəaliyyət göstərən bütün məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yoxlamalara başlanılıb.

Bunların sayı 1622-dir. "Dekabrın 1-nə olan statistikaya görə, 220 müəssisədə dövlət nəzarət tədbirləri başa çatıb. 205 müəssisədə 1236 nöqsan aşkarlanıb. Bütün bu monitorinqlərin yekunu olaraq məktəbəqədər təhsil müəssisələrində qidalamanın düzgün təşkil edilməsinə dəstək məqsədilə həm Bakıda, həm də bölgələrimizdə fəaliyyət göstərən uşaq bağçaları və körpələr evi rəhbərlərinin və məsul şəxslərin iştirakı ilə təlim keçirilib. Bu təlimlər artıq silsilə xarakteri daşıyır və davam etdiriləcək". Ş.Yusifzadə bildirib ki, dövlət bağçalarında yoxlamalar yekunlaşdıqdan sonra ikinci mərhələdə özəl bağçalarda da yoxlamalara start veriləcək.

Məsələylə bağlı "Şərq"ə danışan AQTAnın ictimai Şurasının üzvü, Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov qeyd etdi ki, bağçalarda kobud pozuntular əsasən 3 istiqamətdə müəyyən edilib:

- Birincisi, qidaların kalorisinin uşaqların tələbə-

Mələhət Rzayeva

Qidanın kalorisi uşaqların yaş qrupuna görə dəyişməlidir

Bağçalarda xüsusi normativ qaydalara mütləq əməl olunmalıdır

tinə uyğun olmamasıdır. Qidanın kalorisi uşaqların yaş qrupuna görə dəyişməlidir. Bunun üçün xüsusi normativ qaydalar var. Bağçalarda buna mütləq əməl olunmalıdır. İkincisi, sanitariya-gigiyenik qaydalara əməl edilməsidir. Mətbəxlər normalara uyğun olmalıdır. Üçüncüsü, qidaların, ərzaq saxlanma şəraitidir. Ərzaq sənaye malları ilə eyni yerdə saxlanmamalıdır. İstər dövlət məktəbəqədər müəssisəsi olsun, istərsə də özəl bağçalar, hər yerdə qaydalara riayət edilməlidir.

Pula tüpürərək ödəniş edən gənc polisə çağırıldı

Etibar İskəndərov əməlinə görə peşman olduğunu bildirib

"Pul nişanına hörmətsizlik edən şəxs müəyyən olunaraq, polis orqanına çağırılıb". Bunu Daxili İşlər Nazirliyinin

Mətbuat Xidmətinin KİV və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis mayoru Elşad Hacıyev "Facebook" səhifəsində yazıb:

O qeyd edib ki, paytaxt sakinisi Etibar İskəndərovla profilaktiki söhbət aparılmaqla, bu əməlin neqativ hərəkət olması diqqətinə çatdırılıb:

"Etibar İskəndərov bu əməlinə görə peşman olduğunu bildirib, sosial şəbəkələrdə yayılan həmin görüntülərə görə üzrxahlıq edib".

Qeyd edək ki, dünyanın sosial şəbəkələrində gənc oğlanın pulun üzərinə tüpürməsi ciddi müzakirələr səbəb olub. Gənc oğlan marketlərdən birində ödəmə terminalına yaxınlaşıb ödəniş edir. Lakin o, ödəniş etmədən əvvəl əşyanın üzərinə tüpürür və bunu kameralara göstərib.

Gözlərdə qanaxma...

Qorxusu yoxdur, öz-özünə sağalır

Subkonyunktival qanaxma konyunktivanın altındakı kiçik damarın, gözün xarici mühitə təmasda olan hissələrini əhatə edən selikli qişanın partlaması nəticəsində baş verir.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, konyuntiva qanı tez udub, buna görə də qan üzə çıxır. Xəstələr güzgüyə baxana və gözələrinin ağlarının parlaq qırmızıya çevrildiyini görəndə qəddər konyunktival qanaxma olduğunun fərqi var. Qanlı görünüşünə baxmayaraq, gözün vizual keyfiyyətində problem olmur.

Bu fotodakı körpə qızı anası məktəbdə dostlarını qorxutduğu üçün xəstəxanaya aparıb. Nəticədə onun gözələrində subkonyunktival qanaxma olduğu müəyyən olunub. Belə gözlər bir neçə həftə ərzində öz-özünə sağalır. Gözdə yanma hissi varsa, həkim gündəlik istifadə üçün göz damcılarını təyin edə bilər.

Günəş Mərd

Vərəm deyildi, amma öldürüldü

Heyvanın haqsız qətl edilməsinə görə məhkəməyə müraciət olunub

Analiz götürülən alpaka, başqa adıyla tüklü lamada xroniki, yoluxucu və zoonotik xəstəlik olan "sığır vərəmi" testi cavabının müsbət çıxmasıyla heyvan tələf edilib.

Bu məsələ uzun müddət müzakirə predmeti olub. Lamanın tələf edilməsinə əsaslı səbəb olmadığını iddia edən sahibi hüquqi tərəflərə baş vurub. "Şərq" "Milliyyet.com"a istinadən xəbər verir ki, hadisə İngiltərədə yaşanıb. 2017-ci ildə Yeni Zelandiyadan gətirilmiş, Geronimo adı verilən tüklü lamanın "sığır vərəmi" testinin nəticəsi pozitiv çıxdıqdan sonra Qida və Ətraf Mühit İşləri Departamenti heyvanın xüsusi vasitə ilə yataxdırılması təlimatını verib.

Geronimonun sahibi, ixtisasca baytar olan Helen Macdonald isə test nəticələrinə qarşı çıxıb və heyvanın həyatını xilas etmək üçün Ali Məhkəməyə müraciət edib. Və heyvanın sağlam olmasına dair yeni dəlillər irəli sürüb. Məhkəmə heyvanın tələf edilməsinə təxirə salan qərar çıxarıb. Lakin sözügedən Departament öz bildiyini edib.

Heç bir xəbərdarlıq almadığını söyləyən H.Macdonald "bu hökumətdən iyranıram. Bunlar vəhşi davranışlardır. Bu, bir utanandır", deyib. Qoruyucu libas geyinmiş Departament əməkdaşları Geronimonu aparmaq üçün Bristoladakı ferma-yə gəlib. Heyvanı yük maşına zorla qaldırıblar. Sonra isə ona iynə vuraraq yatızdırıblar. Geronimonun aparılmasının qarşısını almaq üçün tərəfdarlar ferma ətrafına toplaşmış. Hətta polisə qarşıdurma da yaranıb. "Departament əməkdaşları məni heç dınləmədi, heyvanı zor gücünə apardılar" söyləyən H.Macdonald hökuməti xoş niyyətli olmamaqda suçlayıb. Sahibi heyvanın başına gələnələr öyrənmək istədikdə ona "əməkdaşlar tətilədir", deyərək aldadıblar. Əslində isə onlar lamanı öldürməyi planlaşdırırmış. Baş nazirlikdən də Hmacdonalda dəstək məktubu gəlib. Məktubda heyvanların sığır vərəminə yoluxmasının üzücü hal olduğu qeyd edilib. H.Macdonald heyvanın sağlam olması iddiası ilə yenidən məhkəməyə müraciət edib. Hüquq müstəvisində 4 il davam edən məhkəmə çekişməsi nəticəsində Geronimoda vərəm olmadığı təsdiqlənib. Tələf edildikdən sonra alınan müayinələrdə heyvanda vərəmə rast gəlinməyib. Buna görə də H.Macdonald heyvanın haqsız qətl edilməsinə görə məhkəməyə müraciət edib, Qida, Ətraf mühit və Kənd İşləri Nazirliyinə qarşı iddia qaldırmağa hazırlaşır.

Mələhət

Alimlər təsdiqləmir

"Omikron" insanlara siçanlardan keçməyib

(Əvvəlki səh: 8-də)

"Omikron"un insanlara siçanlardan keçməsi fikri də alimlər tərəfindən təsdiqlənmir. Hər hansı variantın hansısa canlıda aşkarlanması, onun məhz həmin canlıdan insanlara yoluxduğu anlamına gəlməz.

Virusun mutasiyaya uğraması üçün yayılması və çoxalması şərtidir. Virus insandan insan yoluxarkən də bir çox mutasiyalara ortaya çıxır. Bir virusun mutasiyaya uğraması üçün hansısa heyvandan insan keçməsi lazım gəlmir. Viruslar insandan insana yoluxduqda daha çox mutasiyaya uğrayır.

Türk professor: "Peyvəndlərdə dəyişiklik edilməlidir ki, qoruyuculuq effekti yeni variantla uyğun olsun"

"Omikron"la bağlı hazırda 3 fərziyyə var: insandan başqa bir heyvana keçib, heyvanlar arasında yayılıb, təkrar insana keçib; virus insanlar arasında uzun müddətdir

deməli, peyvəndlərdə də dəyişiklik edilməlidir ki, qoruyuculuq effekti yeni variantla uyğun olsun.

Mələhət Rzayeva

"Azercell" abunəçilərinə müraciət edib

"Azercell Telekom" MMC bütün abunəçilərini yalnız rəsmi mənbələrə istinad etməyi, o cümlədən müxtəlif sosial şəbəkə, "WhatsApp" tətbiqi, SMS və digər kanalları üzərindən göndərilən şübhəli məzmunlu keçidlərə və ismarıqlara reaksiya verməməyə çağırır.

Əlavə çətinliklər ilə qarşılaşmamaq, yanlış məlumatlar nəticəsində yarana biləcək xərclərin qarşısını almaq üçün "Azercell Telekom" MMC öz abunəçilərinə şübhəli zənglərə və SMS-lərə cavab verməməyi, etibar doğurmayan mənbələrdən istifadə etməməyi, yalnız rəsmi məlumatlara istinad etməyi, həmçinin cihaz və nömrə ilə bağlı təhlükəsizlik tədbirlərinə əməl etməyi, şifrələri 3-cü şəxslərə bildirməməyi, şübhəli məzmunlu müxtəlif oyun, yarışma və s. yararlanmamağı tövsiyə edir.

"Şərq" qəzetinin kollektivi Fəzail İsmayıl Böyükkişiyə yaxın qohumu

Cəfərova Fəruza Mustafa

qızının vəfatından kədərəndiklərini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Daxili İşlər Nazirliyi, Yasamal Rayon Mühafizə İdarəsi, 2-ci böliyyənin kollektivi Elşad Abbasovun atası

Soltan Abbasovun

vəfatından kədərəndiklərini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Elan

İnsanova Elnarə Vəli qızının adına olan 2006-2007-ci il internatura sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu KURSAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların

təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ (3 AY)

-KİŞİ və QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Biçmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12 ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Yeganə Bayramova, Kənan Eynuroğlu, Aynurə Pənahqızı, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, Nailə Cabarova, İlahe İbrahimova, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərq" in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank" in ASC 1 saylı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VOEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 2589

Tələbə adı ilə sərvət topladı

48 yaşlı ana 22 yaşlı qızının adından istifadə edib

"Independent Türkçe" xəbər verir ki, ABŞ-ın Mussusi ştatında 48 yaşlı Laura Oglesby 2 il ərzində özünü universitet tələbəsi kimi təqdim edib.

Universitetdən kredit şəklində maliyyə yardımı alıb. Bu, Laurantın 22 yaşlı qızı Lauren Ashleigh Haysın şəxsiyyət vəsiqəsini oğurlayıb istifadə etməsi nəticəsində olub. 48 yaşlı ana qızının şəxsiyyət vəsiqəsindən istifadə edərək universitet tələbəsi kimi kitabxanada işə də düzəlib. Hətta iş yerində onu həqiqətən 22 yaşlı gənc qız hesab edən sevgililəri də olub. Qadın qızının sənədi ilə sosial müdafiə qurumunu da aldadaraq 25 min dollar mənimşəyib. Bazar ertəsi keçirilən məhkəmədə qadın günahını etiraf edib. Məhkəmə qadın barəsində 5 il həbs cəzası qərar çıxarıb. Məhkəmənin qərarı ilə qadın Southwest Baptist Universitetinə və qızı Laurene ümumilikdə 17 min 521 dollar təminat ödəməlidir. "New-York Times"-ə danışan polis rəisi Jamie Perkins "buna hər kəs inanmış. Hətta 22 yaşında olduğuna inanan oğlan dostları belə varmış", deyib. Qadın isə məhkəmədə ailədaxili şiddət gördüyü üçün evdən qaçıb Missuri ştatına gəldiyini bildirib.

Mələhat

Vərəm deyildi, amma öldürüldü

Heyvanın haqsız qətl edilməsinə görə məhkəməyə müraciət olunub

Analiz götürülən alpaka, başqa adıyla tüküü lamada xroniki, yoluxucu və zoonotik xəstəlik olan "sığır vərəmi" testi cavabının müsbət çıxmasıyla heyvan tələf edilib.

Bu məsələ uzun müddət mütakirə predmeti olub.

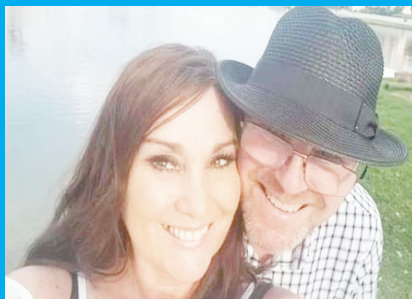
Lamanın tələf edilməsinə əsaslı səbəb olmadığını iddia edən sahibi hüquqi tərəflərə baş vurub. "Şərq" "Milliyet.com"-a istinadən xəbər verir ki, hadisə İngiltərədə yaşanıb. 2017-ci ildə Yeni Zelandiyadan gətirilmiş, Geronimo adı verilən tüküü lamanın "sığır vərəmi" testinin nəticəsi pozitiv çıxdıqdan sonra Qida və Ətraf Mühit İşləri Departamenti heyvanın xüsusi vasitə ilə yatazdırılması təlimatını verib. Geronimonun sahibi, ixtisasca baytar olan Helen Macdonald isə test nəticələrinə qarşı çıxıb və heyvanın həyatını xilas etmək üçün Ali Məhkəməyə müraciət edib. Və heyvanın sağlam olmasına dair yeni dəlillər irəli sürüb.

Mələhat

(Davamı səh: 7-də)

Kişi dəlisidir

52 yaşlı Monette Dias 12-ci evliliyə hazırlaşır

ABŞ-ın Yuta ştatında yaşayan 52 yaşlı Monette Dias qatıldığı Addicted To Marriage programında 11 dəfə evləndiyini və 12-ci dəfə evlənməyə hazır olduğunu bildirib.

Milli.Az xarici mdiaaya istinadən xəbər verir ki, özünü "kişi dəlisi" kimi qələmə verən Dias kişilərə qarşı hər zaman zəif tərəfinin olduğunu bildirib. Kişilərə olan sevgisini "çox tez aşiq olmaq" ilə izah edən Dias, indiyə qədər 28 dəfə evlilik təklifi aldığını, münasibətdə uğursuzluqla üzləşəndə dərhal başqalarını axtarmağa başladığını söyləyib.

İlon Mask "Tesla"-nın bir milyard dollara yaxın səhmlərini satıb

"Tesla" şirkətinin rəhbəri İlon Mask şirkətin 963 milyon dollar məbləğində səhmlərini satıb. Trend-in məlumatına görə, o, səhmləri 2.2 milyon istiqrazın icrası üzrə vergilərin ödənməsi məqsədi ilə satdığı-

ni bildirib.

İ.Mask noyabr ayından etibarən "Tesla"-dakı payını azaltmağa başlayıb. Son beş həftə ərzində o, 11,8 milyard dollar məbləğində səhm satışa çıxarıb.

Qeyd edək ki, İlon Mask bu gün öz "Twitter" səhifəsində işini tərk edərkən blogger olmaq arzusunda olduğunu bildirmişdi.

Yüz minlərlə bəyənmə gəldi

57 yaşlı Monika Belluççi müxtəlif obrazlarda fotolar çəkdirib

İtaliyalı aktrisa və model Monika Belluççi yeni fotosessiya etdirib.

"Style" jurnalı üçün obyektiv qarşısına keçərək müxtəlif obrazlarda fotolar çəkdirib.

Belluççi həmin şəkilləri 4,5 milyonluq instaqram hesabında yayımlayıb.

Onun cazibədar fotoları sosial şəbəkə istifadəçiləri tərəfindən çox bəyənilib. Monikanın paylaşımına yüz minlərlə bəyənmə gəlib.

Alimlər təsdiqləmir

"Omikron" insanlara siçanlardan keçməyib

Mələhat Rzayeva

"Hazırda mövcud olan bütün vaksinlər "Omikron" ştamına qarşı işə yaramır". Bunu Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycanı nümayəndəsi və ofis rəhbəri Həndə Harmancı deyib. H.Harmancı qeyd edib ki, Azərbaycanda hələlik "Omikron" ştamına rast gəlinməyib: "Amma bu, sözügedən ştamın Azərbaycanda aşkarlanmayacağı mənasına da gəlmir.

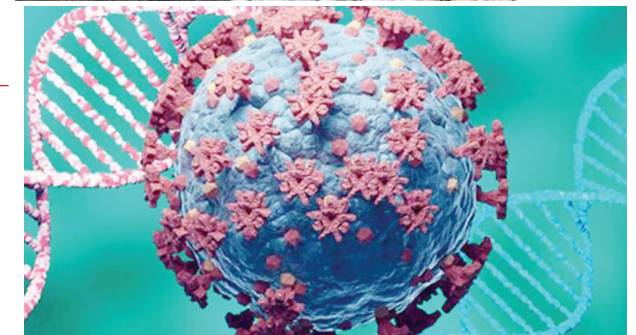
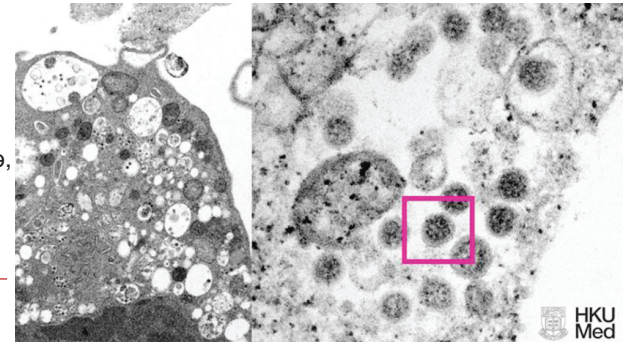
Koronavirusun mutasiyaları dünyada yayılır və virusun olduğu hər yerdə ştamlara rast gələcəyik. Lakin narahat olmağa gerek yoxdur. Hazırda mövcud olan bütün vaksinlər "Omikron" ştamına qarşı işə yaramır".

Dünya alimlərini isə hazırda bu sual düşündürür - "Omikron" pandemiyasını bitirəcək, 2 ildir gözlənilən "xilaslar" mutasiyadırmı? İddialar, mülahizələr fərqlidir. Alimlərin bir qismi "Omikron"-un pandemiyasını sonlandıracaq variant olduğunu inanır. Bir qisim isə konkret cavab verməkdən çəkinir. "Şərq" "Milliyet.com"-a istinadən xəbər verir ki, "Omikron"-la bağlı hazırkı məlumatlar bu variantın əsasən gəncər arasında yayıldığını, yeni variant ilk yoluxma faktının da məhz gənc insanda aşkarlandığını və əvvəlki variantlara nisbətən daha az ölümcül olmasıdır.

Hong Kong Universiteti Li Ka Shing Tibb Fakültəsi tərəfindən "Omikron" ştamının ilk mikroskopik görüntüsü yayılıb. Alimlərə görə, COVID-19-un "Delta" variantı ilə hazırkı "Omikron" variantı arasında bəzi fərqlər var. İstanbul Tibb Fakültəsi Tibbi-Mikrobiologiya

Türk professor: "Peyvandlarda dəyişiklik edilməlidir ki, qoruyuculuq effekti yeni variantı uyğun olsun"

kafedrasının virusologiya və təməl immunologiya elmləri üzrə professor Əli Ağacıdan qeyd edib ki, "Omikron" variantı əsasən gənclərdə aşkarlanır. "Omikron"-un 50 müxtəlif mutasiyası müşahidə edilib, onlardan 32-si spike bölgəsindədir (S proteininin müəyyən bölgəsinə yönəlmiş anticisimlərin hədəfə alınması). "Delta"-da isə bu fərq 9-dur. Ona görə də klinik göstərişlərdən çıxış edərək nəticə çıxarmaq hələ təzdir. Virus hələ yenidir. "Omikron" variantına yoluxma halında dad və qoxubilmə qabiliyyətinin itması ilə bağlı isə bildirilir ki, ilk yoluxma faktlarında buna rast gəlinməyib. Yeni "Omikron"-a yoluxanlarda dad

və qoxubilmə itməyib. Lakin bu, sonrakı yoluxmaların da eyni cür baş verəcəyi anlamına gəlməməlidir. Mülahizə yürütmək üçün araşdırmaların sayı çox olmalıdır.

(Davamı səh: 7-də)

üçün yüksəkliyə təhlükəli dırmanış başlayır. Bambukdan düzəldilmiş kəndir nərdivanla yuxarıya doğru dırmanılır. Başlarında qoruyucu maska olur. Bir əllərində bambuk çubuğu, o birində səbət. Aşağıdakılar da onları dörd gözle izləyir. Bal pətəklərinə çatdıqda əllərindəki çubuqla pətəkləri qurdalayır, "əsəbi" anılar pətəkdən çıxır. Anılar çıxınca sap-

O balı toplamaq cəsarət istər!

Bəzən saatlarla uçurumlara dırmaşmaq üçün həyatlarını riskə atırlar

Mələhat Rzayeva

"Associated Press" Nepalda sıldırım dağlarda yetişən yabanı balın toplanmasını əks etdirən fotolar yayıb. Dünya yabanı balın necə əziyyətlə toplandığını bu fotolardan görüb. "Şərq" Türkiyə mediasına istinadən xəbər verir ki, yabanı balı toplamaq üçün nepallılar dağ uçurumlarına təhlükəli dırmanışlar edir.

Bal əldə etmək üçün dağlara dırmanış bəzən saatlarla çəkir. Uçurumun kənarında kəndir nərdivanla bal toplamaq böyük cəsarət tələb edir. Amma yoxsul insanlar pul qazanmaq üçün canlarını - həyatlarını riskə atmağa qərar verirlər. Bal toplamaq prosesində bir neçə nəfər iştirak edir. Kəndir nərdivanla sərt qayalıqlara dırmaşanlar bal pətəklərini özləriylə götürdükləri səbətlərə yığır, sonra da səbətləri aşağıda dayananaqlara kəndirle ötürürlər. Yabanı bal toplanmasını əks etdirən fotoları AP-nin fotomüxbiri Niranjan Shrestha Nepalın paytaxtı Katmandu 185 kilometr məsafədə yerləşən Dolakha əyalətində çəkib. Bal toplanmasında "bal ovçusu" kimi tanınan Devi Bahadur və komandası iştirak edib. Komanda dik yamaclar və dərin vadilərdən keçərək Himalayın ətəklərindəki uçurumun altına çatırlar. Əllərində bambukdan yoğun kəndirler, bambuk çubuqları, bal toplamaq üçün digər əşyalar, səbətlər olur. Bütün bu əşyaları yol boyu daşıyırlar. Yol uzun və yorucu olduğundan bal ovçuları özləriylə yemək və içməli su da götürür. Əsl təhlükə isə Tama Koshu çayının kənarındakı uçurumda başlayır. Yolçuların axtardığı xəzinə - yabanı bal məhz bu uçurumun zirvəsindədir. Devi və komandası əşyalarını çəmənlidə yerbəyər etdikdən sonra ocaq qalayırırlar. Ocağın tüstüsü yüksəldəndə bal xəzinəsini əldə etmək

sarı, dilim-dilim pətəkləri səbətlərə toplayırlar. Aşağıda gözləyənlərə işarə verir və onlar enən səbəti qarşılayır. Səbət yere çatdıqda pətəyin üzərindəki arıları sürətlə təmizləyirlər. Bir nəfər balı cəld süzməyə başlayır. Və çox az rast gəlinən yabanı bal süzülüb hazır vəziyyətə gətirilir. Bal toplayanlar qoruyucu maskalardan, əlcəklərdən istifadə etsə də, vəhşi arılar əmək verdikləri neməti asanlıqla təslim etmir. Anılar bal toplayanların əllərini, üzünü dəfələrlə sancır. Günün sonunda 34 litr bal əldə edilir. Amma Devi bahadurun əlləri, üzü, ayaqları da arı sancmasından qıpqırmızı və şişmiş olur. Bu yabanı balın kiloqramı bazarda 25 dollara satılır. Hər cür təhlükəyə baxmayaraq bal ovçuları sonda ailələrinə qazanc apırlar.

Sərdar Ortac ölümə hədələnilir

Qumarda uduzduğu pulları qaytarmalıdır!

Türkiyə sənət caməəsində "fəlakət dəlləli" adını almış bəstəkar, şair, aparıcı Onur Akay pop "ulduz"-u Sərdar Ortac haqqında şok açıqlamalar verib.

Türkiyə mediasında yer alan xəbərə görə, O.Akay deyib ki, Sərdar Ortac qumarda milyonlar uduzub, uduzduğu pulları geri qaytara bilmədiyi üçün də ölümə hədələnilir. Sərdar Ortac bundan əvvəl də qumarbazlığı və bu səbəbdən yığılan borcları ilə tez-tez gündəmə gəlirdi. Boynuna yük olan pulları qaytara bilmək üçün pop "ulduz"un mahnılarının müəlliflik hüququnu satışı çıxardığı və 5 illik müddətdə mahnılarından gələcək gəlirə iddia etməmək şərtlə 1 milyon türk lirası aldığı bildirilmişdi. Məşhur ifaçının "Best Of Sərdar" musiqi albomunun gəlirlərindən imtina etməsi qarşılığında 200 min TL aldığı deyilirdi. Onur Akay indi isə qumar borcu səbəbiylə Sərdar Ortacın ölüm təhdidi olduğunu, ifaçının qumarda 459 min 670 dollar uduzduğunu bildirib. Sərdar Ortacın mahnılarının müəlliflik hüququnu bir iş adamına satdığı deyilir. Bu o deməkdir ki, bundan sonar Sərdar Ortacın mahnıları harada oxunsa, əldə edilən gəlir ifaçıya deyil, mahnıların hüququnu satın almış adama çatacaq. İfaçi özü də bir konsert öncəsi etirafırlarda bulunmuşdu: "Keçmişdə çox xətlər etdim. Qumar məni bitirdi. Allah beləmi versin, çox peşmanam. Evimi girov qoymuşam. Borcla yatıb-qalxmaqdan artıq çox yorulmuşam. Amma çox çalışmalıyam". İfaçının banka 10 milyon TL borcu var.

Mələhat

5 min cərimə, 3 ay həbs

Aktisanı təhqir edən şəxs cəza aldı...

Aktrisa Mine Tuqay-ı sosial şəbəkədə təhqir etməkdə təqsirləndirilən şəxs cərimələnib.

Axşam.az xəbər verir ki, aktrisa instaqramda ona təhqir, söyüş və şiddət dolu mesajlar göndərən Yusuf B. adlı şəxsi məhkəməyə verib.

O, "səslə, yazılı və ya video mesajla birbaşa şəxsi təhqir etmə" maddəsi ilə şəxsın 3 ay 15 gündən 2 il 4 ay müddətinə qədər həbs edilməsini istəyib. Təqsirləndirilən şəxs mesajların göndərdiyi hesabın ona aid olduğunu, lakin onun oğurlandığını əsas götürərək ittihamı qəbul etməyib. Ötən gün baş tutan məhkəmənin qərarına əsasən müttəhim 5 min 400 lirə məbləğində cərimələnib.

Təqsirləndirilən şəxsın cinayət işləmədiyini nəzərə alan məhkəmə hökmün elan edilməsini təxirə salıb.

